

Η ΜΕΛΙΣΣΑ

ΤΩΝ

ΚΥΚΛΑΔΩΝ.

ΜΑΪΟΣ. 1846.

ΑΡΙΘ. 17.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΙΛΟΥΪΟΥ ΠΕΛΛΙΚΟΥ.

Ἀφοῦ οἱ Κύριοι Δέ-Λατοῦρ καὶ Μαρονκέλλης συνέγραψαν τὴν βιογραφίαν τοῦ παραδόξου ἀνδρὸς τοῦ συγγράψαντος τὰς *φυλακὰς του*, δὲν ἔμενεν ἄλλο εἰς τὸν Ἕλληνα μεταφραστὴν ἢ μόνον νὰ ἐρξαισθῆ ἔκ τούτου ὅσα νομίζει ὅτι δύνανται νὰ ἐνδιαφέρωσι τὸν Ἕλληνα ἀναγνώστην, ἐπιθυμοῦντα νὰ γνωρίσῃ πλησιέστερα τὸν πατέρα τῆς ἐξ Ἀρμινία *Φραγκίσκος*.

Ὁ Κύριος Ὀνοράτος Πέλλικος εἶχεν ἐκτὸς τοῦ Σιλουῦτου καὶ δύο ἄλλους υἱοὺς καὶ τρεῖς θυγατέρας. Ἔως δὲ ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἡλικίας ἔμαθεν ὁ Σιλούτιος νὰ ὑποφέρῃ μὲ ἀξιοπρέπειαν καὶ καρτεροψυχίαν τὰς καταδρομὰς τῆς τύχης, διότι ὁ πατὴρ του θεωρούμενος ἐκ τῶν βασιλικῶν, ἐπὶ τῆς Γαλλικῆς ἐπανάστασις, συνριθμήθη μετὰ τῶν καταδικωμένων, ὅθεν ζητῶν ἄσυλον περιεφέρετο εἰς τὰς κορυφὰς τῶν Ἄλπεων σύρων μεθ' ἐαυτοῦ τὰ τέκνα του καὶ τὴν ἔγκυον συμβίαν του. Ἄλλ' ὅταν ἡ τύχη ἐδέχθη εὐμενέστερα ὑπὲρ τῶν βασιλικῶν, ὁ οἶκος τοῦ Κυρίου Ὀνοράτου τότε ἐθεωρεῖτο ὡς ἄτυλον. Εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ τοῦ ἐναντίου πολιτικοῦ χρώματος θεώρουν ἑαυτοὺς ἀσφαλεῖς, γινώσκοντες καλῶς ὅτι ἡ εὐγενὴς ψυχὴ τοῦ Κυρίου Ὀνοράτου δὲν ἤρῳα ποτὲ τοὺς καταδικωμένους εἰς ποῖαν μερίδα ἀνῆκαν.

Ἄγνότης ἠθῶν, φιλοξενία, ἀδιάλειπτος ἐξάσκησις τῆς πρὸς τὸν πλησίον εὐαγγελικῆς ἀγάπης (καὶ πλησίος δὲν ἐθεωρεῖτο μόνος ὁ βασιλικὸς χριστιανὸς, ἀλλὰ πᾶς ἄνθρωπος καὶ πρὸ πάντων πᾶς δυστυχὴς) ἀπεκαθίστων τὸν οἶκον

ὅπου ὁ Σιλούτιος ἐγεννήθη καὶ ἀνετρέφη νὰν πασῶν τῶν κοινωνικῶν ἀρετῶν. Ἐντεῦθεν ἤρξατο ἡ λατρεία τῆς στοργῆς τὴν ὁποίαν αἰεποτε ἔτρεφε πρὸς τοὺς γονεῖς τοῦ ὁ Σιλούτιος καὶ τοὺς ὁποίους ἐβιάζετο νὰ ἀναγνωρίζῃ ὡς τοὺς καλητέρους τῶν ἀνθρώπων. Μολονότι δὲ οὗτοι ἦσαν θρησκινοὶ συνδέοντο ὅμω; μὲ τόσην στενὴν φιλίαν καὶ μὲ ἄλλους τιμίους καίτοι ἀθρήσκους, ὥστε τὰ τέκνα τοῦ Κυρίου Ὀνοράτου ἐσυνείθισαν εἰς τὴν ἀνεξίθρησκείαν, καὶ ἀπὸ τοὺς γονεῖς των ἔω; ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων ἔμαθον νὰ μὴν ἐχθρεύονται τινα ἢ μόνον τὴν πρόληψιν, τὴν κακίαν καὶ τὴν ἀδικίαν· μολονότι καὶ αὐτὴ ἡ ἐχθρα των συνωδεύετο μὲ ἀγάπην πρὸς τοὺς προληπτικούς αὐτοὺς, τοὺς κακοὺς καὶ τοὺς ἀδίκοις.

Ἡ μήτηρ του σώφρων καὶ φρονίμη ἐλάμβανεν ἀφορμὴν ἀπ' ὁποιοῦδήποτε μηδαμινὸν οἰκιακὸν σύμβαμα διὰ νὰ νοουθετήσῃ τοὺς περὶ αὐτὴν, καὶ αἱ νοουθεσίαι τῆς ἐγένοντο μὲ τοσαύτην εὐμένειαν, σωφροσύνην καὶ εὐλογίαν ὥστε δὲν ἐβάρυναν οὔτε αὐτὴν οὔτε τοὺς ἀκροαζομένους· ἦσαν ὠφέλειαι, αἵτινες ἐφαίνοντο γινόμεναι ἀπρομελετήτος καὶ φυτικῶς πῶς. Εἰς τοιαύτην σχολὴν ἐσχηματίσθη καὶ ἀνεπτύχθη ἡ ψυχὴ τοῦ Σιλουῦτου! ἡ δὲ ψυχὴ αὐτοῦ, ὅταν λαλήσῃ περὶ τῆς μητρὸς του, φαίνεται ὡς εὐσκαρὸς καὶ ζῶν ὕμνος λατρείας πρὸς τὸν Θεὸν εἰς τὰ πλάσματά του.

Ἄλλ' ὁ Σιλούτιος τόσον εὐτυχὴς εἰς τὴν ἀνατροφήν τῆς ψυχῆς του ἐχρειάσθη νὰ ὑπερπηδήσῃ πολλοὺς σωματικούς κινδύνους. Φιλιάσθενος πάντοτε μόλις ἐξήρχετο ἀπὸ μιᾶς θανατηφόρου ἀσθενείας, καὶ σπέρμα ἄλλης νέας ἀνεπτύσσετο ἐντὸς τοῦ σώματός του, ὥστε οἱ ἰατροὶ διετεινοντο ὅτι εἰς τὸ ἕβδομον ἔτος τῆς ἡλικίας του ἔπρεπε νὰ ἀποθάνῃ· ὅταν δὲ τὸ ἕβδομον ἔτος ἀφικνύετο καὶ τὸ παιδί ἐζῆ ἔλεγον, « ἐνίκησε τὸ πρῶτον ἑπταετὲς στάδιον· ἀλλὰ

» δὲν νικᾷ καὶ τὸ δεύτερον εἰς τὸ δέκατον τέταρτον ἔτος ἀποθνήσκει. » Ἀλλὰ κατ' εὐτυχίαν καὶ ἡ δευτέρα ὡς καὶ ἡ τρίτη Ἰατρικὴ πρόβησις ἀπεδείχθησαν ψευδεῖς, μολοντί τοι οφείλω νὰ μὴ παρασιωπήσω ὅτι καὶ εἰς τὴν ἡλικίαν τοῦ δὲν ἦτον ὀλιγότερον φιλάσθεος ἀφ' ὅτι ἦτον εἰς τὴν νηπιότητά του. Ἀλλὰ τότε ἡ μητρικὴ στοργὴ ἦτον εἰς ὅλην τὴν ἀκμὴν τῆς. Μετὰ τὴν πρώτην ἐπταετῆ περίοδον τῆς ἡλικίας του, τότε ὅταν καὶ Ἰατροὶ καὶ ἱερεῖς ἀπελπίζομενοι περὶ τῆς ζωῆς του τὸν παρήγουν, ἡ ἀγαθὴ μήτηρ πλησιάζουσα τοὺς μαστούς τῆς εἰς τὸ μόλις πνεῶν τέκνον τῆς ἐπροσπάθη νὰ τὸ θιάσῃ νὰ θηλάσῃ, τὸ παιδί ἐθῆλαζε καὶ οὕτω κατ' ἀρχὰς ἤνοιγε τοὺς ὀφθαλμούς του, καὶ τέλος ἀνελάμβανε. Ποῦς ὅθεν δύναται νὰ ἀρνηθῆ ὅτι ἡ μήτηρ του τὸν ἔδωκε τσακίς νέαν ζωὴν;

Ὅρῶ νὰ μὴ ἀποσιωπήσω μίαν μεγάλην ψυχολογικὴν ἀλλήθειαν ἐὰν ζητῶ νὰ ἐξηγήσω ὅποια εἶναι σήμερον ἡ ψυχὴ τοῦ Σιλουίου ἤθελα ἀμελήσει νὰ τὴν ἐξετάσω εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς. Εἰς αὐτὴν εὐρίσκομεν τὴν ἀληθῆ καὶ ἀρχικὴν αἰτίαν τῆς ἀγωγῆς τὴν ὅποιαν ἔδειξεν ὡς ἀνὴρ, ὡς ποιητῆς, ὡς υἱὸς καὶ ὡς πολίτης. Ἐκτοτε ὁ ἦρωας μας εἶλεπε τὸ πρόσωπον τοῦ θανάτου ὄχι μόνον μὲ ἀδιαφορίαν, ἀλλὰ καὶ μ' εὐχαρίστησιν. «Ὁ θάνατος κατ' αὐτὸν ἦτο τὸ τέλος μιᾶς σκληρᾶς μάχης, ὅθεν καὶ πολλὰς ἀφ' ὧν ἐφθασεν εἰς ὄριμον ἡλικίαν εἶπεν, ὅ ὥραιότερα ἡμέρα τῆς ζωῆς μου θέλει εἶσθαι ἐκείνη, καθ' ἣν θά ἀποθάνω!»

Ἐν τούτοις εἰς τὰ μετὰ τῆς μιᾶς καὶ τῆς ἄλλης ἀσθενείας δικστήματα, ὁ Σιλουῖος καὶ ὁ Δουῖτιος (ὁ μεγαλύτερος ἀδελφός του) ἐπορεύσαν τὰ στοιχειώδη μαθήματα κατ' οἶκον ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν ἐνὸς ἱερέως, καὶ ἠτοιμάζοντο διὰ τὰς ἐξετάσεις τῶν δημοσίων σχολείων διὰ νὰ μεταβῶσι ἀπὸ μιᾶς εἰς ἄλλην τάξιν. Μέρους τῶν μαθημάτων τῶν ἀπετέλει καὶ ἡ ἀποστήθισις καὶ ἀπαγγελία ποιητικῶν συγγραμμάτων τοῦ πατρὸς των. Ὁ τοῖον δὲ φῶς ἐξήρθη ἀπὸ τοὺς σπινθῆρας τούτους! ὁ μὲν Δουῖτιος συνέγραψεν κομψοδίας ὄχι εὐκαταφρονήτους, ὁ δὲ Σιλουῖος εἶναι ἀνεπιβρόχῳ; ὁ πρῶτος Δραματογράφος τῆς σημερινῆς Ἰταλίας. Δίκα μάλιστα ἐτῶν τὴν ἡλικίαν ἀπεπειράθη νὰ σχεδιάσῃ τραγωδίαν!

Περὶ τὴν ἐποχὴν ταύτην ὁ Κύριος Ὀναρᾶτος ὑπέβη εἰς τὸ Πινερόλο ὅπου εἶχε συστήσει κατὰ τὴν μεταξοπλεξίαν. Ἐντεῦθεν ἐπομένως μετέβη οἰκογενειακῶς εἰς τὴν Ταυρουναίαν ὅπου διωρίσθη ὑπάλληλος τῆς Κυβερνήσεως.

Πρὶν παρρησιάζω τὴν νηπιότητι τοῦ συγγενέως μας, δὲν εἶναι νομίζω ἄνω σκοποῦ νὰ σημειώσω ἐν εἶδος ἡθικῆς ἀσθενείας εἰς τὴν ὅποιαν πολὺν χρόνον ὑπέπεσε. Κατὰ συνήθειαν ἐνὸς φόβου τὸν ὅποιον ἀπαξ εἶχε λάθειν κατὰ πᾶσαν ἐσπέραν περὶ λύχνων ἀφὰς εἶλεπε παράδοξα φαντάσματα περὶ αὐτὸν κινούμενα, ἀκόμη δὲ καὶ ἀφ' οὗ ἐφεραν τὰ φῶτα ἐξηκολούθη νὰ τὰ βλέπῃ εἰς τὴν γωνίαν ἐκείνην τοῦ δωματίου ἧτις καλῶς δὲν ἐφωτίζετο· τότε τὸ παιδίον ἤρχιζε τοὺς ἀτελευτήτους κλαυθμούς του οἷτινες ἐβράγγιζαν τὴν καρδίαν τοῦ ὅστις τοὺς ἤκουε. Ἡ προμήτηρ του τὸν ἤρ- τοῦσεν ὅποιον σχῆμα εἶχον τὰ ὠρὰ αὐτὰ φαντάσματα· αὐτὸ σχῆμα τῆς προμητρώς μου, ὅ ἀπεκρίνετο τὸ παιδίον. Ἡ περίστασις αὕτη δὲν ἐξηγεῖται ἀραγε ἐκ τῆς συμπτώσεως τοῦ ὅτι ἡ προμήτηρ αὐτοῦ εἶχε μυστηριώδεις τι καὶ ἀνόητον βιβλίον, τὸ ὅποιον τὸ παιδίον ἐξησθενημένον ἀπὸ τὰ συνεχῆ νοσήματά του, ὅταν ἀνεγίνωσκε τὴν ἡμέραν ἐξήπτετο ἡ κεφαλὴ του;

Ἐντούτοις ἡ δημοκρατικὴ Κυβέρνησις ἐτυπώθη εἰς τὴν Ἰταλίαν, τὸ φιλοδίκαιον δὲ τοῦ Κυρίου Ὀναρᾶτος, ὁδῶν μένου ὄχι ἀπὸ τοὺς νόμους τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τῆς αἰωνίου δικαιοσύνης, (ἡ μόνη παραδοχὴ τῆς ὁποίας ἀποκαθιστᾶ δικαίαν πᾶσαν κοινωνίαν ὅποιοιδήποτε καὶ ἂν ἦναι πολιτικοῦ χρώματος) τὸν ἔκαμε νὰ ἀναγνωρισθῆ ὡς τὸν κλητέρον τῶν ἀνθρώπων τῆς βασιλικῆς δυνασίας, καὶ συνάμα τὸν ἔκαμε νὰ χαιρετηθῆ καὶ ὡς τὸν κλητέρον τῶν ἀνθρώπων τῆς δημοκρατίας. Καθὼς τὸν ὑπεγόρευε τὸ χρέος τοῦ πολίτου, συγνάκις παρευρίσκετο εἰς τὰς συνελύσεις ὅπου ὁ λόγος του δὲν εἶχεν ἢ μόνον ἓνα σκοπὸν, ἐκεῖνον, λέγω, τοῦ νὰ συντελέτῃ εἰς τὴν κοινὴν εὐδαιμονίαν τὴν ἀποτελοῦσαν ἐκείνην τῶν ἀτόμων. Ὁ κέλαιστος δὲ οὗτος πολίτης μετέβαινε εἰς τὰς συνελύσεις συνδυόμενος πάντοτε ἀπὸ τὰ μικρὰ τέκνα του τὸν Δουῖτιον καὶ τὸν Σιλουῖον. Τουτοτρόπως ἐτελειοποιήσαν ἀμφοτέρω οἱ νέοι οὗτοι τὸ σχολεῖν τῆς δημοσίας δικαιοσύνης, τὸ σχολεῖν τῆς πρακτικῆς καὶ θεωρητικῆς ἠθικῆς, τὸ ὅτιον ἐξέλεπον καθεκᾶστην ἐκτελούμενον ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς οἰκίας των. Πᾶς ἄλλος ἤθελε νομίσαι περὶ τὴν συνεδρίασιν δύο παιδίων εἰς τὰς δημοσίας ἐκείνας συνεδριάσεις, « τί καταλαμβάνουν; » αὐτὰ, « ἐρωτᾷ ὄχι τὰ καταλαμβάνουν. Ἀπὸ τὰς πολλὰς δὲ ἀντηνήσεις τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἡ ἀνάμνησις τῶν δημοσίων συνεδριάσεων ἐγέν-

νησε τόσας βαθεῖας ρίζας εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Σιλουίου ὡς καὶ σήμερον ὀμιλεῖ περὶ αὐτῶν ὡς νὰ ἤκουε τοὺς ῥήτορας ἀγορεύοντας καὶ χειρονομώντας, καὶ τὴν συζήτησιν τῶν δημοσίων πραγμάτων ὡς νὰ ἦτο τῆς ὥρας. Δημοσία συζήτησις τῶν δημοσίων συμφερόντων ἐντυπώνει εἰς τὸν πολίτην ἐντύπωσιν τὴν ὅποιαν αἰῶνες δὲν δύναται νὰ ἐξαλείψωσιν. Ὅποιον δὲ μάθημα εἶναι τοῦτο διὰ τὰς Κυβερνήσεις ἐκείνας ὅσαι νομίζουν ὅτι ὁ λαὸς δὲν εἶναι εἰσέτι εἰς κατάστασιν νὰ κρίνῃ περὶ τῶν συμφερόντων του, ἡ δὲ δημοσία συζήτησις εἶναι ἐπιβλαβὴς δι' αὐτόν! Πᾶς λαὸς καὶ αὐτὸς ὅστις λύει τὰ δεσμά του οφείλει νὰ ἀρχίσῃ ἐνωρὶς καὶ συνοικειούται μὲ τὴν Κυβερνήσιν του, διότι ἡ ἐχμιύθεια φυσικὴ συνέπεια τοῦ φόβου καὶ ἀδελφῆ τῆς ὑποψίας φέρει ἀνγκαίως τὴν ἀδιαφορίαν ἂν ὄχι καὶ τὸ μῖτος κατ' αὐτῆς.

Ἀφ' οὗ τέλος ὁ Σιλουῖος ἐφάσεν εἰς τὴν Ταυρουναίαν ἐξηκολούθει τὰς σπουδὰς του· πρὸς δὲ ἀπήγγειλε καὶ κωμωδίας μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ καὶ ἄλλων ὀμιλικῶν του καὶ ἀμφοτέρων τῶν φίλων. Ἐνταῦθα δὲ παύει ἡ νηπιτικὴ ἡλικία τοῦ Σιλουίου.

Μεταξὺ τῶν νέων καὶ νεανίδων ὅσαι συνυπεκρίνοντο μετ' αὐτοῦ, ἀνεκάλυψε μίαν καρδίαν πρὸς τὴν ὅποιαν ἠσθάνετο ὡς νὰ ἐφελκῆτο μὲ περισσοτέραν βίαν, ἠράσθη μετὰ τῆς Μαρολίνης ἧτις μετ' οὐ πολὺ ἐτελεύτησε περὶ τὸ δέκατον τέταρτον τῆς ἡλικίας τῆς. Αὐστηροὶ τινες κρητικοὶ μάλιστα ἀπαντῶσιν ἐρωτικόν τι μέρος εὐθὺς φωνάζουν, « Ἰδοὺ μυθιστορικὸν διήγημα, ὅ σχεδὸν ὡς νὰ ἦσαν ὁ ἔρωσ καὶ ἡ κοίτησις παρὰ φύσει πράγματα, καὶ ὡς νὰ μὴ ἔπρεπε νὰ ὑπάρχουν εἰς τὰς βιογραφίας ἀνδρῶν ἢ μόνον ὅσα εἶναι γραμμένα εἰς τὰ βιβλία. Ἀλλ' ἀλοίμονον εἰς τὰ βιβλία ἐκεῖνα ὅσα εἶναι παραφύσει! Ἄς ἐρωτήσω ὅμως καὶ τοὺς αὐστηροὺς τούτους φιλοσόφους, πιστεύουν ἀραγε ὅτι ἡ ἀνάμνησις τοῦ παιδικοῦ τούτου ἔρωτος ἐπεσκέπτετο πολλακίς τὸν δέσμιον τῆς Σπιλβέργης; ὅτι τὸν ἀπασχόλει μελαγχολικῶς πολλὰς ὥρας καὶ πολλὰς ἡμέρας κατὰ συνέθειαν; καὶ ὅτι τέλος κατὰ τὴν ἐπέτειον ἡμέραν τῆς τελευτῆς τῆς Καρολίνης μία εἰδικωτέρα καὶ θερμωτέρα προσευχὴ ἀπευθύνετο πρὸς ἐκείνην ἧτις αἰωνίως ἀναπαύεται εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Θεοῦ;

Ἐκ τούτου πᾶς τις καταλαμβάνει τὴν αἰτίαν διὰ τὴν ὅποιαν ἡ Σπιλβέργη δὲν ἐφαίνετο τόσον ἔρημος εἰς τὰς ἐρωμένους ψυχὰς εἰς τὴν τοῦ Σιλουίου, καθόσον τὸ ἐξωτε-

ρικόν τῆς τὴν ἐπαρίστα εἰς τοὺς σωματικούς ὀφθαλμούς. Ὅποιος δὲ ἀγῶς ἠδονὰς (καὶ συνάμα ὅποιος σκληρὰς ὀδύνας!) ἐσχημάτιζεν ἡ φαντασία τῶν ἐνοικούντων! Καὶ ὅμως διὰ μόνης τῆς βοηθείας τῆς φαντασίας ἐδύνατο οἱ ἀθλοὶ νὰ σχηματῶσιν ἐν ἑαυτοῖς μίαν Ἰδαρικὴν ζωὴν ἔχουσαν τὰς τύχας ἀπάσης τῆς πραγματικῆς ζωῆς. Τὴν Ἰδαρικὴν δὲ ἐκείνην ζωὴν διήρουν εἰς ζωὴν μελέτης καὶ ζωὴν ἐνεργείας.

Ἰδοὺ εἰς τί συνίστατο εἰς τοὺς φυλακωμένους τῆς Σπιλβέργης ἡ ζωὴ τῆς μελέτης. Ἐπειδὴ εἰς τοὺς δεσμίους δὲν ἐσυγχωροῦντο βιβλία ἢ τρόπος οὐδεὶς τῆς γραφῆς, ἠναγκάζοντο διὰ μηχανικῶν τινῶν κανόνων, εὐκόλως σχηματίζομένων ἀπὸ πασένα κατ' ἀρέσκειαν νὰ διαίρουσιν εἰς διαφόρους κλάσεις ὅλας τὰς ἀνθρωπίνους γνώσεις. Συγκαταλέγοντες δὲ ἐντάζει ὅλας τὰς γνώσεις τῶν εἰς τὰς διαφόρους σχηματισθεῖσας κλάσεις συνέταττον εἰς τὸν νοῦν των συγγραμματα ὀλόκληρα εἰς τρόπον ὅστε καὶ τὰς παλαιὰς τῶν γνώσεις ἀνεπόλουν καὶ νέας ἀπέκτων. Οὕτω πῶς ἐσχημάτιζον πίνακας κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦττον ἐκτεταμένους, τοὺς ὅποιους ἕκαστος ἐπεθεώρει κατ' ἴδιαν ἐκτὸς ὅποταν ὁ εἰς εἶχεν ἀνάγκην τοῦ ἄλλου τὴν βοήθειαν, ἢ ὅταν ὁ εἰς ἐγνώριζε μίαν ἐπιστήμην τὴν ὅποιαν ὁ ἄλλος ἐπεθύμει νὰ ἀποκτήσῃ. Ἐπροσδιόριζαν οὕτω μίαν ἡμέραν εἰς τὴν τακτικὴν ταύτην ἐπανάληψιν τῶν βιβλίων των, ἄλλην εἰς τὴν φιλοσοφίαν, ἄλλην εἰς τὴν γεωγραφίαν, τὴν χρονολογίαν, τὴν μαθηματικὴν, τὴν καλλιτεχνίαν. κ. τ. λ. κ. τ. λ. καὶ καθόσον ἕκαστος ἐγνώριζεν ἐλαλοῦσεν μίαν ἡμέραν Γαλλικῶς, τὴν ἄλλην Γερμανικῶς, τὴν ἄλλην Λατινικῶς καὶ τὴν ἄλλην Ἀγγλικῶς. (ἀκολουθεῖ.)

ΒΑΣΦΑΝΤΟΣ ΚΥΝΗΓΕΣΙΑ.

Τὰ ἰσόμερα ἔγραψεν Ἄγγλος τις ἀπὸ τὰς Ἀνατολικὰς Ἰνδίας.

Τὴν 2αν Σεπτεμβρίου 1832, ἔμαθεν ὁ Εἰσπράκτωρ τῆς Τίναβελίας, ὅτι ἀγριοὶ τινες ἐλέφαντες εἶχον φανῆν εἰς τὰ πέριξ τῆς Κουταλλάμ. Συνουδία κυνηγῶν πάραυτα συνεκροτήθη, καὶ πολλοὶ ἐντόπιοι κυνηγοὶ ἐμισθώθησαν. Εἰς τὰς ἑπτὰ ἡμῖσι τὸ πρῶτ' ἐκινήσαμεν ἐφιπποὶ ἀπὸ τὰς σκηνῆς

νάς μας, και ώδούσαμεν τρία μέλιτα εις άνοικτόν τινα τόπον, έχοντα έξ ενός μέρους όρυζώνας, εκ δέ του άλλου δάσος. Αφού έπεριμαίναμεν άρκετήν ώρην, ό όπλαρχηγός Β. και έγώ, διαβάντες τους όρυζώνας, έστάθημεν υπό την σκιάν δένδρου. Είς τήν θέσιν ταύτην, ήκούσαμεν τό σάλπισμα έλέφαντος· έτρέξαμεν δέ πάρυτα διά μέσου τών όρυζώνων μέχρι τών γονάτων καταλασπώντες, αλλά μπηκίω· έφρίχταμεν μόνον εις τά έγχνη, ενός άπό τά ζώα, έπειτα δέ έτρέξαμεν έπτακοσίους πήχεις μέσα εις τό δάσος. Τίποτε όμως μη άνακαλύψαντες ένταύθα, έγώ μέν και ό όπλαρχηγός Β. έπήγαμεν εις τήν κοίτην του ποταμού, όπου είχομεν ιδεΐν τά έγχνη, ό δέ Είσιπράκτωρ έμβήκεν εις τό δάσος. Αποτυχόντες και άνυπόμονοι, σχεδόν άποφασίσαμεν, παρκιτηθέντες άπό τό κυνήγιον, να έπιστρέψωμεν ούκαδε· αλλά τήν στιγμήν ταύτην μετεμψυχώθημεν, άκούσαντες δύο πυροβολήσεις έμπροσθέν μας, άμφοτέρας του Είσιπράκτορος. Έδράμομεν ότον τάχιστα, δάση, λαγκάδια, και βράκια διερχόμενοι, έωστού, τέλο, άπό τήν κορυφήν φήραγγος είδομεν τους έλέφαντας. Ηγον αϋτη στιγμή μεγάλη συγκινήσεως. Άπαντες ήμεθα διασκορπισμένοι. Ο Είσιπράκτωρ είχε πιάσει τήν μέσην ύδάν, ό όπλαρχηγός Β. κυνηγοί τινες, και έγώ τήν άριστεράν, άλλοι δέ τινες συμβοηθοί μας κατέβαινον άπό τήν δεξιάν. Τό κατ' έμέ ούδέν έκόμη έβλεπον παρ' έν τι, τό όποϊόν μ' έφαινετο καλύθη έντοπίων έστεγασμένη με φύλλα· άλλ' άφού όλίγους πήχεις προεχώρησα, μου παρέστη αίφνητίως εις τήν όρασιν ή παμμεγέλης κεφαλή του έλέφαντος άνωθεν του δάσους περισειομένη, έντής δεκαπέντε πηχών άπό ήμῶν. Ο όπλαρχηγός Β. και εις κυνηγός ήσαν καθαυτό έμπροσθέν μου· όλοι έπυροβολήσαμεν ταυτόχρονως, και εις τότον ευθείαν γραμμήν, ώστε ή άκρα του πυροβόλου μου εκτύπησε τόν κυνηγόν, τόν όποϊόν και κατά πρώτον ένόμισα ότι είχαν τουρκειάσειν. Τό συμβεβηκός τουτο, μολονότι επί τέλους έφάνη άσημαντόν, μ' έτράξεν όλίγον τι. Ο δέ μέγας έρεθισμός, τόν όποϊόν έπροξένησεν ή κατά πρώτην φοράν όψις άγρίου έλέφαντος έλευθέρου και εις τήν φυσικήν αϋτου κατάρτασιν, διήγειρεν αισθήματα έλπίδος και φόβου, εκτενή και άπερίγραπτα.

Τό τρομακτικό φαινόμενον τοιούτου παμμεγέθους ζώου έξέστησεν ήμῶν, καθότι μάλιτα έτύχομεν διεσκορπισμένοι κατ' έκείνην τήν στιγμήν. Ο έλέφας μετά φρικώδους

σάλπισματος ώρησε κατά τινος, τόν όποϊόν δέν ήμπορούσα να ιδώ, αλλά προχωρήτας είδον ευθὺς τόν Είσιπράκτορα τρέχοντα χωρίς πύλου ή πυροβόλου, και τόν έλέφαντα έξοπύσω του. Αμέσως έπυροβόλησα, σκοπεύων να κτυπήτω ζωτικόν τι μέρος υποκάτω του ώτιού· ή βολή εκτύπησε μέν, αλλά κατά δυτυχίαν χωρίς τό ποθούμενον άποτέλεσμα. Ο δούλος μου, όστις έκράτει γεμισμένον τουφέκιον, εξεπίτηδες διά τοιαύτην χρείαν, έσπεκε δέκα ή δεκαπέντε πήχεις μακράν άπό έμέ, πολύ διάστημα εις τοιαύτην ώραν· άλλ' όσον τάχιστα ήλλαξαμεν τουφέκκια. Ευθὺς έστράφη, και τήν στιγμήν ταύτην τό θηρίον έπίασε τόν Είσιπράκτορα, και τόν έσώκωσεν άπό τήν γήν. Χωρίς άναβολήν έστάθμισα τό πυροβόλον μου, με τήν έλπίδα ότι ήμπορούσε να τύχη ώστε να σώσω αϋτόν. Ο έλέφας περιεστράφη εις μέρος του δένδρου, κρατών εισέτι με τήν προβοσκίδα τόν Είσιπράκτορα, και είδον ότι μεταξύ έμού και τῆς κεφαλῆς αϋτου δέν υπήρχεν έμπυδιόν τι· έσυρα λοιπόν, και κατά θείαν πρόνοιαν τόν ευρήκα εις τόν άριστερόν όφθαλμόν. Έκλονήθη, έσκόνδαψεν, έρρίψε τόν Είσιπράκτορα, και άνεχώρησε χωρίς να τόν πατήσῃ. Ηρμησης τότε εις τά έμπροσθεν, σκοπόν έχων ν' άδιάτω και τό δεύτερόν μου λαμνίον· άλλ' επειδή μεταξύ έμού και του έλέφαντος έμεσολαβήσαν πράγματά τινα, διέφυγε, και όλως έγινε άφαντος άπό τους όφθαλμούς μου. Ο Είσιπράκτωρ εκειτο καταγῆς ως νεκρός· πόνος δέ και ζάλη έπίασεν έμέ εις τήν κεφαλήν· ένῶ διευθυνόμην προς αϋτόν, εκινήθη, και έβουήθησεν αϋτός εκυτόν, πιάσας τό δένδρον έσπευτα τότε, και τόν ευρήκα ως άναστάντα εκ του τάφου, με νεκρικήν ώχρότητα εις τό πρόσωπον· είδον αίμα, άλλ' ήτο του έλέφαντος, στάζον άπό τό μέτωπόν του.

Ουδέποτε θέλω λησμονήσειν μ' όποια αισθήματα είδον τό τέρας έφορμών κατά του ανθρώπου, και μάλιτα μ' όποια αισθήματα είδον τήν παμμεγέθη αϋτου προβοσκίδα περιτυλισσομένην και άναλαμείνουσαν τόν φίλον μου. Ο Είσιπράκτωρ ήτον φυσικά λειποθυμημένος· παρητήσαμεν τήν καταδίωξιν, και τόν έφέραμεν βακίον και νερόν, τά όποια τόν έξωογόνησαν, και μᾶς είπεν ότι, άφού προχώρησεν έως όκτώ πήχεις πλησίον του έλέφαντος, έπυροβόλησε, στοχαζόμενος ότι κατά τό σύνθηες ήθελον όπισθοδρομήσειν· άντι τούτου έφώρησε κατ' αϋτου. Έπυροβόλησε τότε και δεύτερον πέντε πήχεις μόνον μακράν του

κνήνους, και έφυγεν, αλλά τό ζώον έπρόφρασεν αϋτόν· έρρίψε λοιπόν τό τουφέκιον κατεπάνω του, και έζήτησε να περιστραφή εις δένδρον, αλλά και εκείνος έπίσης πικυόργος περιεστράφη όμοίως εις τό δένδρον, τόν έπίατεν άπό τόν τρήχλον, και τόν κατέρριψεν· έζήτησε τότε να τόν ξεντρίσῃ, άλλ' κατά θείαν πρόνοιαν οι χαυλιόδοντες εκτύπηταν εις τήν γήν εκατέρωθεν αϋτου, και οϋτω διεσώθη. Ο Είσιπράκτωρ ήθάνθη έπειτα ότι ό έλέφας άνέλαιβεν αϋτόν με τήν προβοσκίδα του, ήκουσεν έπομένως τό τουφέκιμά μου, και πάρυτα ευρεθη καταγῆς. Μίαν ή δύο στιγμάς άπέμεινεν ήσυχος εκει, έπειτα δ' εκλεινεν έλαφρά, και είδεν έστραμμένα προς έαυτόν τά νῶτα του έλέφαντος.

Είκοσι βόλια τουλάχιστον πρέπει να έπῆρε μεθ' έαυτου ό έλέφας. Ίτως δέ έπρόκρινε τόν Είσιπράκτορα διά τό στυλινόν λευκόν χρώμα του ένδύματός του.

Μετά τέσσαρας ήμέρας έμάθομεν ότι κυνηγοί τινες είχαν θανατώσει τόν έλέφαντα, όστις περιεπλανάτο εις τό μέρος όπου έπληγώθη. Ητο δέ τό μήκος δεκατέσσαρας πόδας, και τό ύψος ένδεκα. Αί βολίδες μου είχαν κτυπήσειν αϋτόν εις τόν τρήχλον και τό άριστερόν όμμα, και ή κεφαλή του ήτο κατατροπημένη.

(Αποθήκη τών Ώρελίμων Γνώσεων.)

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ.

Η ΠΟΛΙΣ ΣΑΛΑΜΙΣ.

Η θεά τών έρειπίων τῆς Αμμιχούστου (1) διήγειρεν εις τήν ψυχήν μου έτι μάλλον τήν έπιθυμίαν του να έπισκεφθώ τήν άρχαίαν πόλιν του Εϋαγέρου. Πλήρης λοιπόν μεγίστου ένθουσιασμού άνεχώρησα τήν πρώτην τῆς ύστεραίας άπό τόν άγιον Σέργην, και μετά μιᾶς και ήμισσίας σχεδόν ώρας όδοιπορίαν έφθασα εις Σαλαμίνα, κειμένην προς άνατολά· τῆς Νήσου, μικρόν απέχουσαν τῆς Αμμιχούστου.

Τήν άρχήν αϋτῆς άποδίδουσιν εις Τεϋκρον τόν του Τελαμωνος, συμβᾶσαν κατά τήν πιθανωτέραν γνώμην, περι τά 1184. Π. Χ. ότε οϋτος μετά τήν άλωσιν τῆς Τροίας έλθών εις Κύπρον και κυριεύσας μέρος αϋτῆς, εκτίσει τήν

(1) Όρα Τόμ. 8. τῆς Αποθήκης τών Ώρελίμων Γνώσεων Σελ. 190.

πόλιν ταύτην, τήν όποιαν εκάλεισε Σαλαμίνα, άπό τό τῆς όμωνύμου πατρίδος αϋτου όνομα· οι άπόγονοι αϋτου έβασίλευσαν χρόνους τινάς κατά διαδοχήν έν Κύπρω. Ίπέτη δέ και ή Σαλαμίς πολλές μεταβάλας και ταύτας όλεθρίους, αίτινες συνεπέφερον αίειποτε και τήν καταστροφήν τῆς· διότι, οϋ μόνον ρομφαία ήρήμωτεν αϋτήν κατά διαφόρους καιρούς, αλλά και καταστρεπτικοί σεισμοί κατερείπουν αϋτήν.

Επί του μεγάλου Κωνσταντίνου ή πόλις αϋτη άνετρίπη υπό δυνατών σεισμών, έως οϋ ό αυτοκράτωρ άνκακίνισας αϋτήν, έδωκε και τό όνομά του εις αϋτήν Κωνσταντίαν μετακληθείσαν.

Επί τῆς βασιλείας του Εϋαγέρου, καθως και επί τῆς του υιου αϋτου Νικολέου (προς όν ό Ισοκράτης, έγραψε τόν Παραινετικόν του περι βασιλείας λόγον) ή πόλις αϋτη κατέστη ή ευδαιμονοστερα των έν Κύπρω. Παραλαβών αϋτήν άπό τους Φοίνικας βάρβαρον και ταπεινήν, εξεπαλίτευσεν και άνήγειρε τείχη· έναυπήγησε τριήρεις, διορθώσας και τόν προς ταύτας άνάλογον και ασφαλῆ λιμένα· άλλ' οϋδέ λαμπρά και μεγαλοπρεπέις οικοδομαί διέφυγον τήν προσοχήν του. Εις τοιούτον δέ βαθμόν ευνομίας κατήνησεν, ώστε, ως λέγει ό Ισοκράτης, πολλοί των κυρίως Ελλήνων έγκαταλείψαντες τὰς πατρίδας των, κατέφυγον εις τήν πόλιν του Εϋαγέρου, ως τήν μάλλον ευνομούμενην των έν Ελλάδα.

Έν ταύτη τῆ πόλει υπεδείξατο ό Εϋαγόρας τόν Κόνωνα μετά τήν έν Αίγός ποταμοίς ήτταν τών Αθηναίων, φέροντα μεθ' εκυτου τὰς όκτώ αϋτου τριήρεις· ένταύθα κατεγίνοντο άμφοτέροι εις τήν άνάκτησιν τῆς των Αθηνων ήγεμονίας, όντες άμφοτέροι πολίται Αθηναίοι, ό μέν Κόνων εκ γενετῆς, ό δέ Εϋαγόρας διά τὰς προς τήν πόλιν (των Αθηνων) ευεργεσίας του κατά Νόμον.

Μετά ταϋτα συνέλαθε τήν ιδέαν να υποτάξῃ εις έαυτόν τήν νήσον άπασαν, και κατ' άρχὰς ευδοκίμει, άλλ' μετ' όλίγον απήνησε δεινάς τύχης άντιστροφάς. Τούτον διεδείξατο ό υιός αϋτου Νικολῆς, γενόμενος εφάμιλλος των πατριων άρετων· μετὰ τόν θάνατον δέ και τούτου ή Σαλαμίς όλίγον κατ' όλίγον ήρχισε να πικρακμάξῃ, διά τὰς υπό διαφόρων έθνών συμβάσας έπιδρομάς και κατακτήσεις έξαφνιζούσας και πόλιν και κατοίκους, και μετ' αϋτων, ότι έν αϋτῆ είχε μέγα.

Τὰ πλούτη καὶ τὴν πολυτέλειαν τῶν βασιλέων αὐτῆς μαρτυρεῖ τὸ ἱστορικὸν τοῦτο· ὅτε ὁ Ῥωμαῖος Κάτων ἐπτάληθ' ἐκ τῆς κοσμοκράτορος τότε Ῥώμης, νὰ ἐδικηθῆ τὸν βασιλέα τῆς Κύπρου Πτολεμαῖον, ἐπὶ προφάσει μὲν ὅτι δυσηρέστησε τὸν Ῥωμαῖον Δήμαρχον Κλώδιον, πραγματικῶς ὅμως διὰ νὰ λεηλατήσῃ καὶ κυριεύσῃ τὴν νῆσον, προσωρμίσθη πρῶτον εἰς τὸν λιμένα τῆς Σαλαμίνας, καὶ ἐπισκεφθεὶς τὰ Ἀνάκτορα ἐξεπλάγη ἀπὸ τοῦ ἀπείρου, θησαυροῦ καὶ λοιπᾶ. α Οὕσης δὲ πολλῆς καὶ βασιλικῆς » ἐν ἐκπώμασι καὶ τραπέζαις, καὶ λίθοις, καὶ πορφύραις » κατασκευῆς, ἣν ἔδει παραθεῖσαν ἐξαργυρισθῆναι, πάντα » βουλόμενος ἐξακριβοῦν, καὶ πάντα κατατείνειν εἰς ἄκραν » τιμὴν, καὶ πᾶσιν αὐτὸς παρεῖναι, καὶ προσάγειν τὸν » ἔσχατον ἐλλογισμόν, οὐδὲ τοῖς ἔθεσι τῆς ἀγορᾶς ἐπί- » στευεν, ἀλλ' ὑπονοῶν ὁμοῦ πάντας, ὑπηρετάς, κήρυκας, » ὠνητάς, φίλους, τέλος αὐτὸς ἰδίᾳ τοῖς ὠνομήνοις διαλε- » γόμενος καὶ προβιάζων, ἕκαστον οὕτω τοῦ πλείστου » τῶν ἀγορασμάτων ἐπώλει.» (Πλούταρχ. Β'. Παρ. Κάτ. Νεώτ. §. 38.) καὶ τοὺς ὁποίους ἀρπάσας μετ' ἄλλων ἀπὸ τὰς λοιπὰς πόλεις τῆς νήσου, κατέστησε σημαντικὴν ποσότητα, συνισταμένην κατὰ Πλούταρχον εἰς ἑπτὰ χιλιάδας Τάλαντων, κατ' ἄλλους δὲ εἰς πενήκοντα. α Τῷ δὲ Κάτωνι συνήχθη μὲν ἀργυρίου τάλαντα μικρὸν » ἐπτακισχιλίων ἀποδέοντα. » (Πλούταρχ. Β'. Παρ. Κάτ. Νεώτ. §. 38.)

Ἐν αὐτῇ τῇ πόλει Νικοκρέων ὁ τύραννος αὐτῆς ἐθανάτωσεν ἀπανθρώπως τὸν φιλόσοφον Ἀνάξαρχον. Οἱ Πέρσαι ἤλωσαν αὐτὴν τὸ 370. Π. Χ. κατακρημίσαντες σχεδὸν τὴν πόλιν.—Ἐν ἔτι 118. Μ. Χ. συνέβη ἐν αὐτῇ τρομερὰ σφαγὴ διακοσίων τεσσαράκοντα σχεδὸν χιλιάδων κατοίκων, ὑπὸ τῶν Ἑβραίων, καταστρεφάντων καὶ μέρος τῆς πόλεως καὶ ἔκτοτε ἀπηγορεύθη ἡ ἐν Κύπρῳ ὑπαρξίς Ἰουδαίου· τὸ δὲ συμβᾶν τοῦτο δεικνύει τὴν ἔκτασιν καὶ τὸν πληθυσμὸν τῆς πόλεως.

Ἀλλ' ἄς ἀφήσωμεν τὴν περιγραφὴν τῆς ἀρχαίας καταστάσεώς της, καὶ ἄς μεταβῶμεν εἰς τὴν τῆς ἐνεστάσεως, ἣ θέα τῆς ὁποίας ἐπροξένησεν εἰς τὴν ψυχὴν μου τὰ πλεόν καταπληκτικὰ αἰσθήματα, συλλογιζόμενος ὅτι ἐνταῦθα ἤκμαζέ ποτε ἡ λαμπροτάτη τῶν ἐν Κύπρῳ πόλεων, ὅτι ἐνταῦθα ἦτο πλήρης ζωῆς καὶ κινήσεως, καὶ θέατρον πασῶν τῶν ἡδονῶν. Πῶς ἠφανίσθη τύχη δόξα! πῶς ἠματαιώθη-

σαν καὶ ἐμηδενίσθησαν τόσοι κόποι καὶ προσπάθειαι! Ἐν τοσοῦτ' αὐτὰ μόνᾳ εἰρήνῃ, τὰ ὅποια σώζονται, εἶναι ἀριθμὸς τις κίωνων διεσκορπισμένων ἔνθεν κἀκεῖθεν, οἱ ὅποιοι πολὺ πιθανὸν νὰ ἐχρησίμευον ὡς περιστίλιον τῶν βασιλικῶν ἀνακτόρων. Ἀκολουθῶς τρεῖς ἀψίδες, ἀρκετὰ ὑψηλαί, αἱ ὅποια συνάμα πολλῶν ἄλλων μὲν ὑπαρχουσῶν εἶδη, μετέφερον ἐκ δέκα περίπου ὥρῶν διάστημα τὸ ἀναγκαῖον διὰ τὴν πόλιν ὕδωρ. Πάμπολλα πρὸς τούτοις ἐσήμενα εἰρήνια, καὶ ἀπέραντος σειρᾶ λίθων, ἐπιβεβαίουν ὅτι ἐνταῦθα ἤκμαζέ ποτε ἡ ἐμπορικώτατη καὶ βαθύπλουτος τῶν Σαλαμινίων πόλις, πρὸς τούτοις καὶ τὰ λείψανα ἐνό· χειροποιήτου λιμένος.— Ταῦτα ἐπισκεπτόμενος μετὰ συγκινήσεως καὶ λύπης, μόλις καὶ μετὰ βίας ἠδυνήθην ν' ἀννακλύσω τὰς ἀκολουθοῦσας ἐπιγραφάς.—

1.

..... ΓΥΣ .. ΓΥΝΗ Η ΛΕΥΚΟΥ ΤΟΥ.
..... ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣ ΤΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ.
..... ΟΤΙΜΟΝ ΕΚΑΤΑΙΟΥ
..... ΑΥΤΗΣ ΠΑΤΕΡΑ.

2.

..... ΚΑΤΑ ΣΑΛΑΜΙΝΑ
..... ΓΕΡΟΥΣΙΑ
..... ΟΝΣΩΣΟΥΑΓΟΡΑΝΟΜΗΣΑΝ. Α
..... ΡΟΝΟΗΤΕΥΣΑΝΤΑΔΕΚΑΠΡΩΤΕΥΣ...
..... ΔΙΕΤΕΡΑΣΑΔΙΤΟΥΡΓΙΑΣΤΗΠΑΤ...
..... ΕΚΤΕΛΕΣΑΝΤΑ.

3.

..... ΚΥΡΕΙΝΗ ΦΛΑΚΚΟΝ ΠΡΕΣΒΥΤΗΝ
..... ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΝ, ΑΥΤΟΚΡ..... ΚΑΙΣΑΡΟΣ
..... ΤΡΑΙΑΝΟΥ ΑΔΡΙΑΝΟΥ ΣΕΒΑΣΤΟΥ ΕΠΑΡΧΕΙΑΣ
..... ΔΟΥ..... ΗΓΕΜΟΝΑ ΔΕΓ Γ ΣΕΒ.....
..... ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΝ [ΟΔΩΝ [ΑΥΡΗΑΙΑΣ ΚΑΙ ΤΡΙ
..... ΣΥΜΦΑΛΙΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΝ, ΔΗ
..... ΜΑΡ... ΤΑΜΙΑΝ ΡΩΜΑΙΩΝ, ΧΙΛΙΑΡΧΟΝ.....
..... ΑΡΧΗΝ ΑΡΕΑΝΤΑ Δ' ΑΝΔΡΩΝ ΟΔΩΝ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗ
..... :..... Η ΒΟΥΔΗ ΚΑΙ Ο ΔΗΜΟΣ
..... ΣΑΛΑΜΙΝΙΩΝ ΤΙΜΗΣ ΧΑΡΙΝ.—

Ὅλι μακρὰν τῶν εἰρηπῶν τούτων ὑπάρχει σπήλαιόν τι ἐκ κολοσσίων λίθων, τὸ ὁποῖον ἐπεσκεψθῆν' τοῦτο ὑπῆρξε λέγον ἡ φυλακὴ τῆς Ἁγίας Δίκτερινης, καὶ σύγκειται ἐξ ἐνὸς μεγάλου θαλάμου, καὶ ἐνὸς μικροτέρου.— Ἐντεῦθεν διέβην νὰ ἐπισκεφθῶ τὸ μέρος ὅπου κατὰ τὸ 473. Μ. Χ. εὑρέθη τὸ σῶμα τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα μ' ἐν ἀντίγραφον τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ματθαίου· καὶ μετὰ τὴν ἐπίσκεψιν ἀπάντων τούτων ἐπανῆλθον ἐκθαμβος εἰς τὰ ἔδρα.

Δημήτριος Νικ. Φραγκοῦδης.

ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ.

Ἐπὶ Μουράτ-βεί Ἀυτοκράτορος Αἰγύπτου.

Ὁ Μουράτ, ὁ τοσοῦτον ἔνδοξος εἰς τὰς τελευταίας ἐκστρατείας τῶν Γαλλῶν κατὰ τὴν Αἴγυπτον, εἶχεν ἀρχίσει, καθὼς πάντες οἱ βεῖδες ταύτης τῆς χώρας, ἀπὸ τοῦ νὰ ἦναι ἀτλοῦς Μιχμελοῦκος. Τὰ στρατιωτικὰ πλεονεκτήματά του καὶ ἡ μεγαλοφυΐα του, ἐδικαίωσαν τὴν ὑψωσίν του, καὶ τὴν ἐπιβροχὴν τὴν ὁποίαν ἠδυνήθη νὰ λάβῃ ἐπὶ τῶν ἄλλων βεΐδων· μὲ εὐχαρίστησιν ἤθελεν ἀναγνώσει τις τὸ ἀκόλουθον ἀνέκδοτον ἀννακλύστον τὴν καταγωγὴν του.

Πλήθος ἀκρίδων εἶχε καλύψει τὰς πεδιάδας τῆς Συρίας, αἵτινες ἠράνηταν τὴν ἐξοχὴν καὶ κατέφαγαν τοὺς σίτους βίζηδόν. Ἡ σιτοδεία ἦτον ἐξ ἀνάγκης ἐπομένη ταύτης τῆς συμφορᾶς. Γεωργὸς τις τῶν περὶ τῆς Δαμασκοῦ συνήσθη τὰ ἀποτελέσματα τοῦ γενικοῦ ἀρχαῖο μεῦ, καὶ διὰ νὰ πορισθῇ τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα τῆς πολυκρήμου οἰκογενείας του ἐπώλει κατ' ἡμέραν λιχνικῶς, ἀλλ' οὕτως ὁ πόρος ἐξαντλήθη μετ' ὀλίγον. Ὁ δυστυχὴς πατὴρ καταβεβαρυμένος ἀπὸ τὸ παρὴν, ἐπρόβλεπε τὸ μέλλον φροκωδέτερον. Καταλιμένος ἐκ τῆς πείνας ὑπῆγεν εἰς τὴν πόλιν διὰ νὰ πωλήσῃ τὰ ἐργαλεῖα τῆς γεωργίας του. Ἀλλ' ἡ ἀράτος χεὶρ τῆς Πρινοῦς ὠδήγει τὰ βήματά του, καὶ ἀγοράζων ἤκουε νὰ λέγουν περὶ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ Μουράτ — βεΐ, ὅστις, νικητὴς τῶν ἑθρῶν του, κατετίθηθη θριαμβεύων εἰς τὸ μέγα Κάϊρον, κ' ἔκαμεν νὰ περιγράψωσι τοῦτον τὸν στρατιωτικόν, τὸ ἀνάστημά του, τὸν χαρικτῆρα του, τὴν

καταγωγὴν του, νὰ διηγοῦνται πῶς ἀπὸ τὰ βῆθη τῆς αἰχμαλωσίας ἐφθασεν εἰς τὴν ὑπεροχὴν τῆς δυνάμεως. Ὁ Γεωργὸς ἐνόησε, ἐνθυμήθη ἕνα υἱὸν τὸν ὁποῖον τοῦ ἀφῆρεσαν εἰς ἡλικίαν δώδεκα ἐτῶν. Τότε, ἀκτίς ἐλπίδος ἐνεβάρυνε τὴν καρδίαν του· ἔσπευσε νὰ φέρῃ εἰς τὴν οἰκογενεὶάν του τὰ πράγματα τὰ ὁποῖα εἶχε ἀγοράσει, ἐδιηγήθη ἐκεῖνο τὸ ὅποιον εἶχεν ἀκούσει, καὶ ἀπεφάσισεν ἀμέσως ν' ἀναχωρήσῃ διὰ τὴν Αἴγυπτον. Ἡ γυνὴ καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ τὸν κατέβηρον μὲ τὰ δάκρυά των, καὶ πᾶρεκάλουν τὸν Θεὸν διὰ τὴν εὐτυχῆ ἐπιστροφὴν του. Φθάσας εἰς τὸν λιμένα τῆς Ἀλεξανδρείας, ἐπεδιδάσθη ἐπὶ πλοίου, καὶ προσωρμίσθη εἰς τὸ Διμιᾶτι· ἀλλὰ φόβος τις ἐκυρίευσεν αὐτὸν ἀκαταπαύστως. Υἱὸς ἐγκαταλείψας τὴν θρησκείαν τῶν γονέων του, διὰ νὰ ἐναγκαλισθῇ τὸν Μωαμεθανισμόν καὶ βλέπων ἑαυτὸν περικυκλωμένον ἀπὸ τὴν λάμπιν τῆς τύχης, ἤθελεν ἀραγε τὸν ἀναγνωρίσει, ἀλλ' ἄλλοθεν ἡ ἐπιθυμία τοῦ νὰ ἀποσπάσῃ τὴν οἰκογενεὶάν του ἀπὸ τῆς δεινότητος τῆς πείνας, ἡ ἐλπίς νὰ ἐπαναεῦρῃ ἕνα τέκνον τοῦ ὁποίου εἶχε κλαύσει τὸν χαμὸν διετήρει τὸ θάρρος του, καὶ τὸν ἐνεψύχει νὰ ἀκολουθήσῃ τὸν δρόμον του. Εἰσελθὼν εἰς τὴν πρωτεύουσαν, διευθύνθη εἰς τὸ παλάτιον τοῦ Μουράτ — βεΐ· Ἐπαρουσιάσθη εἰς τοὺς ἀνθρώπους τοῦ πρίγγιπος καὶ ἐζήτησε νὰ τοῦ ἐμιλήσῃ. Ἐβίαζε, καὶ ἐζήτησε μὲ ἐπιμονὴν μίαν ἀκρόασιν. Τὰ φορέματα καὶ ὄλον τὸ ἐξωτερικόν του τὸ ὁποῖον ἐφάνερον τὴν πτωχίαν καὶ τὴν ἀτυχίαν του δὲν ἦσαν καταάλληλα νὰ τὸν κίμουν νὰ ἐπιτύχῃ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἐπεθύμει, ἀλλ' ἡ προβεβηκυῖα ἡλικία του, ἡ ἡλικία αὐτῆ ἡ τοσοῦτον σεβάσμιος εἰς τὴν Ἀνατολὴν ἐφώναξεν ὑπὲρ αὐτοῦ· ὅθεν εἰς τῶν ἀξιωματικῶν, ὑπῆγεν νὰ εἴπῃ εἰς τὸν Μουράτ — βεΐν ὅτι, γέρον τις ὅστις ἐφαίνετο δυστυχὴς ἐζήτησε νὰ τοῦ ἐμιλήτῃ· ἄ· εἰσέληθ' ἀπεκρίθη. Ὁ Γεωργὸς ἐβάδιζε τρέμων ἐπὶ τῶν πλουσίων ταπίτων οἵτινες ἐκάλυπτον τὴν αἴθουσαν τοῦ Διθανίου καὶ ἐπροχώρησε πρὸς τὸν Βεΐν κείμενον ἐπὶ ἐνὸς ἀνακλητηρίου ποικιλιμένου ἀπὸ μετάξην καὶ χρυσόν. Τὰ διάφορα αἰσθητάματα τὰ καταθέλλοντα αὐτὸν τοῦ ἐμπόδιζον τὴν χρῆσιν τοῦ λόγου. Ἀλλὰ τέλος ἀνεγνώρησε τὸ τέκνον τὸ ὁποῖον τοῦ ἠγάπησεν, καὶ ἡ φωνὴ τῆς φύσεως καταδάμασσα τὸν φόβον του, τὸν ἔκαμε νὰ βίβῃ ἐπὶ τῶν γονάτων του καὶ νὰ τὸν εἰπῇ ἐναγκαλιζόμενός τα « εἶσαι υἱὸς μου. » Ὁ Βεΐς τὸν ἀνύψωσε καὶ ἐζήτησε νὰ τὸν ἀναγνωρήτῃ· καὶ ὁπότεν ἀπὸ σημεία τινὰ ἀνεγνώρισε

ὅτι οὗτος ἀληθῶς ἦτον ὁ πατήρ του, τὸν ἐκάθισε πλησίον του καὶ τὸν ἐφιλοφρόνει. Μετὰ τὰς τρυφερὰς φιλικὰς διακονιώσεις ὁ γέρον παρῆσθη εἰς αὐτὸν τὴν οἰκτρὰν κατάστασιν εἰς τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀρῆσει τὴν μητέρα καὶ τοὺς ἀδελφούς του. Ὁ Πρίγγιψ τοῦ ἐπρότεινε νὰ τοὺς φέρῃ εἰς τὴν Αἴγυπτον καὶ νὰ τοὺς κάμῃ κοινωνοὺς τῶν πλοῦτων του, καὶ τῆς δυνάμεώς του ἐὰν ἤθελον νὰ ἐναγκαλισθοῦν τὸν Μωαμεθανισμόν· ὁ γενναῖος Χριστιανός, ὅστις εἶχε προβλέψει ταύτην τὴν πρότασιν, καὶ στοχαζόμενος ὅτι οἱ νέοι ἠδύναντο νὰ δελεασθοῦν, δὲν ἠθέλησε πρὸ ἑνὸς μόνου τῶν τέκνων του νὰ τὸν συντραφεύσῃ· ἀπέβαλε λοιπὸν μὲ σταθερότητα τὴν προσφορὰν τοῦ υἱοῦ του καὶ ἐτόλμησε μάλιστα νὰ τὸν νοουητέσῃ διὰ τὴν ἀλλαγὴν τῆς θρησκείας του. Ὁ Μουράτ-βεῖς βλέπων ὅτι ὁ πατήρ του ἦτον ἀκλόνητος, τοῦ ἔδωκε μίαν μεγάλην ποσότητα ἀργυρίου, καὶ τὸν ἐπενέστειλε εἰς τὴν Συρίαν μὲ ἑν μικρὴν πλοῖον πλήρες Δημητριακῶν καρπῶν. Ὁ Εὐτυχῆς Γεωργός ἐπέστρεψε ὅσον τὸ δυνατόν τάχιον εἰς τὰς πεδιάδας τῆς Δαμασκού, καὶ διὰ τοῦ ἐρχομοῦ του ἀπέβαλε τὴν δυστυχίαν καὶ τὰ δάκρυα ἀπὸ τὴν ἀγροτικὴν κλύβην του, καὶ ἐπανέφερε ἐκεῖ τὴν χαρὰν, τὴν εὐπορίαν καὶ τὴν εὐτυχίαν.

Μεταφρασθὲν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.

ὑπὸ Κ. Στ. Γ.

Τὸ κατωτέρω περὶ φιλαναγωγίας *Ἀνέκδοτον* συστήνομεν πολὺ εἰς τὴν προτοχὴν τινῶν ἐπιπολαίων ἀναγνωστῶν μας, (ἐὰν ἀτυχῶς ἔχωμεν τοιοῦτους εἰς τὸ Περιοδικόν μας Φύλλον)· ἰδίως δὲ, προτρέπομεν τοὺς ὅσοι ἐκ τῶν τρεχόντων τῶν στάδιον τῆς σπουδῆς Νεανίσκων συνειθίζουσι νὰ εὐρίσκωσι προσκόμματα εἰς ἕκαστον αὐτῶν βῆμα, νὰ μάθωσιν ἐκ τῆς βαθείας μελέτης αὐτοῦ, πόσον ὀμαλὴ καὶ εὐκόλος εἶναι ἡ ὁδὸς τῆς Παιδείας εἰς τοὺς ἐραστάς τῆς.

ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ ΠΕΡΙ ΦΙΛΑΝΑΓΝΩΣΙΑΣ

Εἰς ἀξιοθαύμαστον τινὰ λόγον ἐκφωνηθέντα ὑπὸ τοῦ σοφοῦ Ἀγγλοαμερικανοῦ Εὐερέττου, διοικητοῦ μιᾶς τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, εὐρίσκομεν τὰ ἐπόμενα.—

Δανθάνωνται πολὺ ὅσοι νομίζουσι, ὅτι μόνον οἱ ἐξ ἐπαγγέλματος λόγιοι εὐρίσκουσι καιρὸν νὰ δίδωνται εἰς τὴν ἀνάγνωσιν. Πάντῃ ἀλλέως ἔχει τὸ πρᾶγμα. Κατ' ἐμὴν γνώμην, οἱ χειροτέχναι, οἱ γεωργοί, οἱ ἐργατηριακοὶ καὶ ἄλλοι ἔμποροι, ἔχουσι ἴσην εὐκαιρίαν μὲ τοὺς ἰατροὺς, τοὺς δικηγόρους, καὶ ἄλλους τῶν λογίων ἐπαγγελμάτων ἀνδρας. Γνωρίζω τινὰς βρναύτους τεχνίτας, ἀνθρώπους μάλιστα πολυτεχνόλους, οἵτινες ἔχουσι τὴν διάνοιαν καλῶς κελοσμημένην μὲ παντοίας ὠρελίμους γνώσεις, ἀποκτηθείσας ἐκ βιβλίων. ἤθελον δὲ ὑπάρχειν πολὺ περισσότεροι τοιοῦτοι, ἂν ἡ ἐκπαίδευσις τῶν κοινῶν μας σχολείων ἦτον ὑψηλοτέρου βηθμοῦ, καὶ ἂν εἰς ἕκαστον κοινὸν σχολεῖον εὐρίσκετο μίση καλὴ βιβλιοθήκη. Οὐμᾶσιον εἶναι τφόντι, πόσον καὶ εἰς τὰς πλέον ἀπαισίους περιστάσεις δύναται νὰ κατορθώτῃ πρὸς βελτίωσιν τοῦ νοῦς του ὁ σταθερὰν ἔχων ἀπόφασιν νὰ σοφισθῇ. Ἐσχάτως ἔπεσεν εἰς χεῖρας μου ἐπιστολή, μνηολογημένη τὴν 6ην Σεπτεμβρίου (1838), τὸσον ἀξιόλογος καθ' ἑαυτὴν, καὶ τόσον ἰσχυρῶς τὸ προκειμένον δασαφηνίζουσα, ὥστε θέλω ἀναγνώσειν μέρος αὐτῆς, μολοντί εἶμαι βέβαιος ὅτι ἐγράφη χωρὶς τὴν ἐλαχίστην ἰδέαν περὶ δημοσιεύσεως.

Ἡ μὴν (λέγει ὁ συγγραφεὺς) ὁ νεώτατος πολλῶν ἀδελφῶν, καὶ οἱ γονεῖς μου ἦσαν πτωχοί. Μίση μῆσα πρὸς ἐκπαίδευσιν ἀπῆλθον ὅσα παρῆχε τὸ κοινὸν μας σχολεῖον· καὶ τούτων δὲ μ' ἐπεστέρησε δεκαπενταετὴ ὁ θάνατος τοῦ πατρός μου· διότι ὀλίγους μῆνας μετὰ τὴν αὐτοῦ ἀποβίωσιν ἠναγκάσθη νὰ γένω μαθητὴς σιδηρουργοῦ εἰς τὴν κώμην τῆς γενέσεώς μου. Ἀλλὰ πρὶν ἀρχίσω τὴν μάθησιν τῆς σιδηρουργικῆς τέχνης, εἶχον ἤδη ἀποκτήσειν ἀκατάδαστον φιλαναγωγίαν, διελθὼν ὅλα τὰ εἰς τὰς βιβλιοθήκας τοῦ χωρίου ἱστορικὰ συγγράμματα. Ἀφοῦ ἐτελείωσα ὑπὲρ τὸν ἡμιπυρ καιρὸν τῆς μαθητείας μου, συνέλαβον αἴφνης τὴν ἰδέαν νὰ σπουδάσω Δατινικά. Βοηθούμενος δὲ ὑπὸ μεγαλητέρου ἀδελφοῦ, ὅστις εἶχε σπουδάσειν εἰς πανεπιστήμιον διὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ κόπων χορηγίσας τὴν δαπάνην, ἐπέρξα τὸν Βιργίλιον τὰς ἐσπέρας ἐνὸς χειμῶνος. Μετὰ τινὰ καιρὸν, τὸν ὁποῖον ἀφιέρωσα εἰς τὸν Κικέρων καὶ ἄλλους Δατινοὺς συγγραφεῖς, ἤρχισα τὰ Ἑλληνικά. Περὶ τὴν ἐποχὴν δὲ ταύτην ἤμην ὑπόχρεως νὰ δίδω πᾶσαν ὥραν τῆς ἡμέρας καὶ μέρος τῆς νυκτός εἰς τὰ καθήκοντα τῆς σιδηρουργίας. Μ' ὄλον τοῦτο, πάντοτε

πλησίον μου ἔχων τὴν Ἑλληνικὴν γραμματικὴν, εὐρίσκον κάμψιν στιγμὴν, ἐνῶ ἐκτύπουσι μὴν ἕνα βιβλίον εἰς ἀπόκρυφόν τι μέρος, ἐμελετοῦσα τὸ τύπτω, τύπτεις, τύπτει, ἀπαρτήρητος ὑπὸ τῶν συνεργατῶν μου, πλὴν πολλάκις μὲ ὄχι μικρὰν βλάβην τοῦ εἰς τὸ πῦρ ἐργαλείου. Τὸ ἐσπέρας ἐκάθισον, ἀβοήθητος καὶ μόνος, εἰς τὴν Ἰλιάδα τοῦ Ὀμήρου· εἴκοσι δ' αὐτῆς βραψωδίας ἐπέρασον ὑπὸ τὰ ὄμματά μου εἰς διάστημα ἐνὸς χειμῶνος. Ἐστράφην ἔπειτα εἰς τὰς νεωτέρας γλώσσας, καὶ μετὰ πολλῆς εὐχαριστήσεως ἔμαθον ὅτι ἡ σπουδὴ τῶν Δατινικῶν ἦτον ἀρίστη προετοιμασία εἰς τὰς πλειότερας τῶν νεωτέρων διαλέκτων. Τοῦτο πολὺ ἐσφόδρυνε τὴν ἐπιθυμίαν μου νὰ γνωρίσω τὴν φιλοσοφίαν, παραγωγὴν, καὶ συγγένειαν τῶν διαφόρων Εὐρωπαϊκῶν Γλωσσῶν. ἤρχισα δὲ νὰ μὴν ἀρκῶμαι πλέον μὲ τὰς ὀλίγας ὥρας, τὰς ὁποίας μ' ἄφινον διὰ τοιαύτας ἐρεῖνας τὰ ἐπίπονα σιδηρουργικὰ χρέη μου. Παρήτησα λοιπὸν τὴν σφύραν καὶ τὸν ἄμωνα, καὶ κατέφυγον εἰς τὴν πόλιν Νέον Λιμένα (New Haven), ὅπου ἐδιδάχθη παρ' ἐντοπίων τὰ Γαλλικὰ, Ἰσπανικὰ, Γερμανικὰ, καὶ Ἰταλικὰ. Ἐπέστρεψα δὲ μετὰ δύο ἐνιαυτοὺς εἰς τὸ χαλκεῖον φέρων μετ' ἐμυτοῦ ὅσα βιβλία εἰς αὐτὰς τὰς γλώσσας ἠδυνήθη νὰ προμηθευθῶ. Τελειώσας τὰ βιβλία ταῦτα, ἤρχισα τὰ Ἑβραϊκὰ, μὲ σφοδρὸν πόθον νὰ διατρέξω νέον στάδιον· τὸσον δὲ μεγάλην ἐπιμέλειαν κατέβαλον, ὥστε μετ' ὀλίγας ἐβδομάδας ἠμῶρου νὰ ἀναγινώσκω δύο κεφάλαια τῆς Ἑβραϊκῆς Γραφῆς πᾶσαν πρωῖαν πρὶν τοῦ ἡμεροκαμαίου, —διότι ἄλλον καιρὸν παρὰ τοῦτον καὶ μίση ὥραν μετὰ τὸ μεσημέριον δὲν εἶχον εἰς τὴν ἐξουσίαν μου. Ἀφοῦ δ' ἰκανῶς ἐγνώρισα καὶ τὴν διάλεκτον ταύτην, ἤρχισα νὰ περιστρέφω τοὺς ὀφθαλμούς μου ἐπὶ τῶν μυσθῶν εἰς ἄλλας γλώσσας τῆς Ἀσίας· ἀλλὰ μὲ βαθυτάτην λύπην εἶδον ἐμπροσθέν μου ἀνυπέβλητον σχεδὸν ἔμφραγμα, τὴν ἔλλειψιν τῶν ἀπαιτουμένων βιβλίων. Περαιθεῖς ἤρχισα νὰ διαλογίζωμαι περὶ τῆς ἀφαιρέσεως τοῦ ἐμπυδίου τούτου· μετὰ πολλὰ δὲ σχέδια, μ' ἐφάνη προτιμότερον νὰ ἐμβῶ ναύτης εἰς κανὸν πλοῖον διευθυνόμενον εἰς τὴν Εὐρώπην, στοχασθεὶς ὅτι μὲ τοιοῦτον τρόπον ἤθελον ἐμπορέσειν νὰ συναζῶ τὰ χρειάζόμενα βιβλία εἰς τὴν διαφόρους λιμένας τοῦ ἀνατολικοῦ κόσμου. Ὅθεν ἀπεχαιρέτησα πάλιν τὸ χαλκεῖον καὶ τὸ χωρίον τῆς γενέσεώς μου, καὶ

ᾠδοιπόρησα περὶ εἰς τὴν Βοστώνη, πλέον παρ' ἑκατὸν μιλίων διάστημα, διὰ νὰ εὐρω πλοῖον εἰς τὴν Εὐρώπην διευθυνόμενον. Ἀλλ' ἔτυχεν νὰ μὴν ἦναι κανὸν τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας· ἐνῶ δ' ἐσκεπτόμην περὶ τοῦ πρακτέου, ἤκουσα κατὰ τύχην περὶ τῆς ἐν Οὐόρκεστερ βιβλιοθήκης τῆς Ἀμερικανῆς ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας, καὶ πάραυτα διεύθυνα ἐκεῖ τὰ βήματά μου. Ἐπεσκέφθη τὴν βιβλιοθήκην, καὶ μὲ ἀπερίγραπτον ἀγαλλίαν εὐρήκα τόσα βιβλία εἰς τὰς ἀρχαίας, νεωτέρας, καὶ ἀνατολικὰς γλώσσας, ὅσα ποτὲ πρότερον δὲν ἐφαντάζην εἰς ἕνα τόπον συνηγμένα· ἐμπορεῖ δὲ τις εὐκόλως νὰ ἐννοήσῃ ὅποια αἰσθήματα εὐγνωμοσύνης μὲ κατέλαβον, ὅτε, φανερώσας τὴν κλίτην μου νὰ ἐξετάσω τινὰ τῶν πολυτίμων τούτων καὶ σπανίων συγγραμμάτων προσεκλήθη μετὰ πολλῆς εὐμενείας νὰ εἰσέρχωμαι πάντῃ ἐλευθέρως εἰς τὸ εὐγενὲς τοῦτο κατάστημα. Ὀφελούμενος λοιπὸν ἀπὸ τὴν καλοσύνην τῶν διευθυντῶν, ἐξοδεύω τρεῖς ὥρας καθ' ἡμέραν εἰς τὴν βιβλιοθήκην, αἵτινες μὲ μίση ὥραν τὸ μεσημέριον, καὶ τρεῖς περίπου τὸ ἐσπέρας, συνιστῶσι τὸν εἰς τὴν σπουδὴν ἀφιερούμενον χρόνον μου, τοῦ λοιποῦ διδομένου εἰς πολύμοχθον ἐργόχειρον. Διὰ τῶν εὐκολιῶν δὲ, ὅσας μὲ παρέχει τὸ κατάστημα τοῦτο, ἠδυνήθη τόσον νὰ ἐπιπροσθέσω εἰς τὸς ὁποίας καὶ πρότερον εἶχον γνώσεις τῶν ἀρχαίων καὶ νεωτέρων γλωσσῶν, ὥστε ὑπὲρ τὰς πενήκοντα ἐννοῶ τώρα, κατὰ τὸ μάλλον καὶ ἥττον. »

Ἐλπίζω (προσθέτει ὁ κύριος Εὐερέττος), ὅτι θέλει μὲ συγχωρήσειν ὁ γράψας τὴν ἐπιστολὴν ταύτην, ὡς καὶ ὁ πρὸς ἐν διευθύνθη, διὰ τὴν τόλμην τὴν ὁποίαν ἔλαβον νὰ δημοσιεύω αὐτήν. Δεικνύει σταθερὰν ἀπόφασιν βελτιώσεως ἐν τῷ μέσῳ μεγίστων ἐμποδίων καὶ δυσκολιῶν, καὶ ὁμολογῶ ὅτι διεγείρει τὸν θαυμασμόν μου, ἐμπορῶ δὲ νὰ εἴπω καὶ τὸ σέβας μου. Τοιοῦτο παράδειγμα ἀρκεῖ νὰ κρεμάτῃ ἐν αἰσχύνη τὴν κεφαλὴν. (Ἄπ. τῶν Ωρ. Γν.)

ἩΘΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ἙΛΛΑΔΟΣ.

(Συνέχεια ἀπὸ τὰς Σελίδας 19, 34, καὶ 51.)

Τὴν ἡλικίαν τῶν ἀνδρῶν διχόδεσται ἐκεῖνη τῶν Νέων· ὁ ἔστι, ἡ ἐγερεθεῖσα ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἔθνους εὐφυῆς καὶ μεγαλόφρων Νέα Γενεά. Ἐνταῦθα ὁ νοῦς μου λαμβάνει τὸ

άνωτατον ὕψος, διότι ἀνακλιθεὶς ἐν ἐκινῶν ἐντυπώσεις καὶ ἰδέες παραδίδους!

Διὰ τὴν προσηλώσω δὲ δεύωντας εἰς τὸ αἶθρημα καὶ τὸ γαρυκατῆρα τῆς νέας ἡμῶν Γενεᾶς τὴν ἀναγνώστην, κλίω ἀναγκαστῶν νὰ προσθέσω εἰς τὰς θεωρίας μου τὰς τῆς οὐμλίαν τὴν ὁποίαν φίλος μου τις πολλὸ ἀγκηπτό; καὶ φιλόπικτρος, ἐξαρθεὶς ὑπὸ τοῦ αἰσθηματος ἐνῶ εὐρισκώμεθα εἰς μίαν ἐξοχὴν συζητούντες ὁλοκλήρους ὥρας περὶ τῶν πολιτικῶν μας πραγματιῶν, μὲ εἶπεν:

« Φίλε! Ὅσον σπουδάζω τὸ στάδιον τῆς ζωῆς μου, ὁ τοσοῦτον ἡ ψυχὴ μου ἐμπνέεται ἀπὸ ἰδέας ὑψηλᾶς καὶ ἀπὸ φρονήματα μεγάλα. Ἐνθυμούμαι τὴν νηπιακὴν μου ἡλικίαν ἐκείνην τὴν τρομερὰν καὶ φρικώδη ἐποχὴν, ἐπὶ τῆς ὁποίας οἱ γονεῖς ἡμῶν κυνηγοῦμενοι εἰς τὰς ὁδοὺς, εἰς τὰς ὑβράς καὶ εἰς τὰ παραθύρα τῶν οἰκίδων μας, ἡ γαρυκαζοντο νὰ ἐκθέτωσι τὰ μικρότερα τῶν τέκνα διὰ τὴν πρῶτὴν ἐλέπωσι τὰ πρὸς τὸ ζῆν. Ἡμῶν λοιπὸν καὶ ἐγὼ εἶ, ἐκ τῶν προβλεπτῶν τούτων, καὶ σὲ βεβαιῶ, ὅτι κυριεύματι ὑπὸ ἀκατανόητου φρίκης, ὁ τάκι; ἀνακαλιῶ εἰς τὸν νοῦν μου ἐκείνας τὰς θλιβεράς τῆς ζωῆς μου ἡμέρας, κατὰ τὰς ὁποίας συνεχῶς διετελέριζα τὰ σπαρακτόντα ἐπὶ τῆς γῆς πτώματα τῶν συγγενῶν καὶ γειτόνων μας! καὶ κατὰ τὰς ὁποίας, ἐσπρακτόμην καὶ ἐγὼ ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος μου ὑπὸ τῶν τραγικωτάτων ὀνείρων! Ἐὶ μάλιστα περιστατικῶν ἐνεχάρηξ βεβαιῶται ἐντύπῳσιν εἰς τὴν καρδίαν μου. Ἐνῶ ἐξῆλθον μίαν ἡμέραν μὲ εἰς σταμίνον διὰ τὴν φέρω ὀλίγον ὕδωρ, ἀπήτητα εἰς στενωτάτων δρόμων τινὰ ἀπὸ τοὺς ἐκστρατευμένους τότε κατὰ τῆς Σάμου, ὀπλισμένον κατὰ τὴν προομιάν ὡς εἶρα ἀστακόν. Ἡ αἰφνίδις αὐτῆ θεί, ἠνωμένη μὲ τὴν ἰδέαν τῶν φονευθέντων κατ' ἐκείνης τὰς ἡμέρας τινῶν συνηλικιωτῶν μου μικρῶν παιδῶν, ἐκλόμισε τὴν ψυχὴν μου ὑπὸ τοῦ φόβου καὶ ὁμως, ἡ στιγμή ἐκείνη μ' ἐκίμαε παραφύσει γενναῖον! Διελογίσθην παρεθύς, ἐνῶ διευθυνομένη κατ' ἐπάνω του, ὅτι ἐὰν παραμερίτω ἤθελα δῶσειν εἰς αὐτὸν αἰτίαν, καὶ οὕτως ἡκολούθητα σταθερῶς τὴν διεύθυνσίν μου μὲ τακτικὸν καὶ μέτριον βῆμα, μὲ τοὺς ὀφθαλμούς πρὸς τὰ κάτω, καὶ μὲ τὴν πλέον ἀκριβῆ προσηλὴν μὴν ἤθελε τὸν ἐγγίξει. Μεταξὺ πάντε στιγμή μὴν τὸν ἀφῆκα ἐξ ἀριστέρου, νομίζω: ὅτι ἐσώθην ἀπὸ τὸ χεῖλος τοῦ Ἄδου! Ἰπῆγα λοιπὸν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν

μου, καὶ ἐπιτρέψις εἶπον τοὺς συγγενεῖς μου, (οἵτινες μ' ἐπρόσμενον ἀνητύτως ἀπὸ τῆς στενωτάτης γαρυκαζίας τῶν περιθῶρων) βεβαιῶμενος εἰς τὰ δάκρυα καὶ εἰς τοὺς θρήνους: διότι ἰδόντες τὸν περὶ τὴν στρατιωτῆν, ὑπέθεταν ὅτι μὲ εἶχεν ἀφύκτως θυπείπειν!

« Τοιαύτη, φίλε, ἐστάθη περίτου ἡ ὑπὸ τῆς Ὀρωμίνης κῆς Ἐξουσίας ζωῆς τῆς ἡμετέρας Γενεᾶς: κατὰ τὸ διάστημα τῆς Ἑλλητικῆς Ἐπαναστάσεως, ἐξυπνομένου ἰκανοῦ μέρους αὐτῆς, τὸ ὁποῖον ἐζητεῖν ὑπὸ τὴν σκληρότητα τῆς αἰχμηλωτίας. Τί παράδειξος ζωῆ! τὸ δὲ ἄξιον περιεργείας εἶναι τὸ ἐξῆς. Διάρροιοι καὶ φῆλα, ὁ διειδιδόμενοι κατ' ὀλίγον, μᾶ: ἐέπνεον πανικὸν φόβον, ὁ τῶρα μὲν ὅτι ἤθελον κατασφίξει τοὺς γονεῖς μας: τῶρα δὲ, ὅτι ἤθελον μᾶς αἰχμηλωτίσει καὶ τῶρα, ὅτι ἤθελον καταστρέψει ὀλοκλήρον τὸ γένος τῶν Χριστιανῶν διὰ τοῦ πυρός! Καὶ ἡμῶς ἐν τῷ μέτρῳ τοιούτων σπραγματῶν καὶ τσαύτης καταδρομῆς, αἱ λημπρα! νῆκτι τῶν ἀγωνιζομένων ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας ἡμῶν μᾶ, ἐξωφῶν πολλῶν, μεταβαλλόντες ἡμᾶς ἐκ τῆς ἀπελπισίας εἰς ὑπερβολικῆς εὐθυμίας. Βλέποντες τοὺς γονεῖς καὶ συγγενεῖς ἡμῶν συναθροισμένους ἐπὶ τοιούτων περιστασιῶν καὶ εὐχομενοὺς εἰς τὰ ἀπώτατα μέρη τῶν οἰκίδων, ἐμεταλαμβάνομεν καὶ ἡμεῖς ἐκ τῆς εὐθυμίας τῶν, χωρὶς νὰ αἰσθάνωμεθα τὴν αἰτίαν. Ἐνθυμούμαι μὲ πολλὴν ζωηρότητα, ὅτι διὰ τοιαύτας αἰτίας διέκοψε μετὰ τῶν συντρόφων μου πολλάκις τὴν μελέτην τῶν μαθημάτων μου: καὶ ὅτι, ἡ καταστροφή τοῦ θράμαλι καὶ ἡ πύρπολησις τοῦ Ἀρχιερᾶρχου μᾶς ἔκαμον, συναθροισμένοι ὅλης τῆς γειτονίας οἱ παῖδες ὁμοῦ, νὰ σχηματίζωμεν δ' ὀλοκλήρον ἐδωμάδιον χωρὺς, ἄλλοντες τὰ μὲν ὀνόχη ἐκείνα τρυγώδια, τὰ ὁποία οἱ παῖδες ὄλων ἐν γένει τῶν Ἑλλῶν συνειθίζουσι: Ἄρα γὰρ, ἐὰν ἐρευνήσωμεν εἰς τὰ χρονικὰ τοῦ Κόσμου: ἐὰν ἐξετάσωμεν τὴν πολιτικὴν ἱστορίαν τῶν Ἑλλῶν, ἠέλόμεν εὐρεῖν μίαν ἄλλην Γενεάν νέαν, ἧς νὰ ἔλαβε τὴν ἡμετέραν τήχη: τοῦ νὰ μισροφῶθῆ ἐν τῷ μέτρῳ τῆς σπραγῆς καὶ τῶν θριάμβων καὶ ἐν τῷ μέτρῳ μᾶς τερπνότητος καὶ πολυχρονίου πολιτικῆς κινήσεως; Θεέ μου! ὁποῖον χροῖμα πρέπει νὰ δώσω εἰς τὴν ἐποχὴν μᾶς ἐκείνην, τῆς δυστυχίας, ἢ τῆς εὐτυχίας; « Προκαλιῶ τοὺς ἐξ ἐπαγγέλματος σοφοὺς ὄλων τοῦ Κόσμου νὰ δώσωσι τὸν ἀληθῆ ὀριτυμόν τῆς Τιαύτα

λέγων, ἔπεσον εἰς τὰς ἀγκάλας μου μὲ τὰ βέοντα ποταμῶν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ δάκρυα!

Πιστεύω ἀδυστάκτως, ὅτι καὶ ὁ ἀπλοῦστατος μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων διερχόμενος τὴν ἀνωτέρω ὀμιλίαν θέλει συμμολογήσει τὰς ἐξόχους ἀρετὰς τῆς νέας ἡμῶν Γενεᾶς: καὶ ὅτι θέλει ἀτρέμους συνάδει μὲ ἐμὲ, ὅτι ἐξέλιπται οἱ νεοκαρποὶ τῆς Ἐπαναστάσεως ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἡ Πατρίς ἐλπίζει τὸ ἐνδοξὸν Μέλλον, καὶ τὸ προμαντευόμενον ὑφ' ὄλων τῶν πολιτισμένων λαῶν Μεγαλειῶν τῆς.

Ἄν ἡ Ἑλλὰς σήμερον διέπειται ὑπὸ ἀπειρῶν καὶ ἀμαθῶν ἀνθρώπων: ἂν ἡ ἰδιοτιτεία, ἡ βραδυργία καὶ ἡ ποταπότης κατατιχύνωσι τὰ συνέδρια τῶν Βουλευτηρίων μας: ἂν δύο, τρεῖς, πέντε ἢ καὶ δέκα μικροπρεπεῖς καὶ κενοδοξοὶ ὑπᾶλληλοι τῆς ἐνδοξοῦ Γαλλίας ἐξασκῶσιν ἀτυχῶς ἐπὶ τῶν λεφθῶν μας τὰ παιδαριώδη καὶ γελοῖα πολιτικὰ αὐτῶν παιγνήδια: καὶ ἂν τέλος πάντων, οἱ διέποντες σήμερον τὸ Κράτος καταχίνονται πολλὰ ἐντέχνως καὶ ἐπιτηδείως νὰ συγχωνεύσωσιν τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ μικρὸν πάθος τῆς δεξομαχίας καὶ εἰς τὸ φιλέδικον: ὁ καιρὸς ὁμως θέλει διασκεδιάσει τὰ τοιαῦτα ὡς φάσματα ἀράχνης! Ἡ βαρυστάτη σύνεσις τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, ἧς κατὰ τὰς τελευταίας μάλιστα κρίσιμους περιστασεις ἐκίνησε τὸ θάμβος καὶ τὴν ἐκπληξίν ἀπάσης τῆς Οἰκουμένης, θέλει οἰκονομήσει καὶ τὸ σημερινὸν κακόν.

Ὅθεν, ὄλα ταῦτα δὲν θέλουσι πώποτε ἰσχύσει νὰ καταστρέψωσιν ὅτι ἡ ἀρετὴ τοῦ ἔθνους, ἡ φρόνησις τῆς Νέας Γενεᾶς, αἱ μεγάλα Δυνάμεις καὶ αὐτὸς ἀκόμη ὁ δέκατος ἐνατος Αἰὼν ὑποστηρίζουσι: ἐκείνο λέγω τὸ ὁποῖον ἡ Πατρίς διὰ τῆς Θεῆς οἰκονομίας ἀπέκτησε τὴν Τριτην Σεπτεμβρίου, τὸ Πολιτικὸν τῆς ΣΥΝΤΑΓΜΑ!

Ἄς χαίρει ὁ λαὸς τῆς Ἑλλάδος, διότι ἐμῶρθεσε τοῦ: πρῶτους διαδόχους τῆς Ἐλευθερίας του μὲ τὴν ἀπαιτουμένην γνῶσιν, μὲ ἰκανὴν πείραν καὶ μὲ ἐξοχὸν φρόνησιν. Ἄς ἀγάλλωνται καὶ αἱ ἐν τοῖς Οἰκνοῖς μακάραι ψυχὰι τῶν ὑπὲρ τῆς Ἀνεξαρτησίας πεσόντων, διότι οἱ ἀγῶνες καὶ αἱ θυσίαι αὐτῶν δὲν ἀπέβησαν ἐπὶ ματαίῳ!

Ἐν τῷ μέτρῳ τοῦ ἐκτεταμένου τούτου σώματος τῆς Νέας Γενεᾶς τῶν Ἑλλήνων ὑποθάλπονται Πολιτικοὶ ἠνάρετοι, ἔμπεροι καὶ ἰκανοί: ὑποθάλπονται Πολεμικαὶ Ἴρωες: ὑποθάλπονται Σοφοὶ, Ἐπιστήμονες, Γεωργοὶ, Βιομήχανοι, Ἐμποροὶ, Νεῦται, κ. τ. λ. ὑποθάλπονται ἀληθῶς ὅσα προ-

τερήματα δύνανται νὰ σχηματίσωσιν, ἐν τῇ ἀκμῇ αὐτῆς, ἐντελεστάτην καὶ ἰσχυρὰν συνταγματικὴν Πολιτείαν: ὁ δὲ Πατριωτισμὸς καὶ ἡ εὐελκρίνεια εἶναι τὰ μόνχα χαρακτηριστακὰ σημεῖα τὰ ὁποία εἰς πᾶσαν γωνίαν τῆς γῆς ἀναδεικνύουσι τὴν Νεολαίαν τῆς Ἑλλάδος.

Παρακλιῶ τὸν ἀναγνώστην νὰ ἐννοήτῃ, ὅτι αἱ ἀνωτέρω ἐκφράσεις δὲν εἶναι φανταστικὰ γεννήματα: καὶ ὅτι ἐκβέτω μίαν πασιφανῆ ἀλήθειαν, τὴν ὁποίαν μαρτυροῦσιν αἱ παρᾶλαι πόλεις τῆς Εὐρώπης, τῆς Ἀφρικής καὶ τῆς Ἀσίας: καὶ τὴν ὁποίαν μαρτυροῦσιν αἱ νῆσοι τοῦ Αἰγαίου Πελάγους καὶ τῆς Μεσογείου, ὅπου ἐκ πρώτης ὄψεως βλέπει τις τὸν Νεὸν Ἑλληνα διακρινόμενον μεταξὺ τῶν ἀλλοφύλων, καὶ ἐφάμιλλον τοῖς παῖσι.

(Ἀκλουθεῖ.)

ΠΕΡΙ ΠΑΝΩΛΗΣ.

Ἡ ἐν Παρισίοις βασιλικὴ Ἀκαδημία τῆς Ἰατρικῆς ἐσυστήσεν ἐσχάτω: ἐκ τῶν σοφωτάτων καὶ ἀρμοδιωτάτων μελῶν αὐτῆς, ἐπιτροπὴν ἧς, συλλέξασα πᾶσαν δυνατὴν πληροφορίαν περὶ τῆς πανώλους, συνέταξε καὶ ἐπαρουσίασεν εἰς τὴν ἀκαδημίαν ἀξιολογώτατον ὕπόμνημα περὶ τῆς νόσου ταύτης ἐν γένει. Τὰ συμπεράσματα τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρευνῆς εἶναι τὰ ἐξῆς.

1. Ἡ πανώλης ἐνδιμει εἰς τὴν Αἴγυπτον, εἰς τὴν Συρίαν καὶ εἰς τὴν Τουρίαν.
2. Ἡ πανώλης ἀναπτύσσεται αὐτομάτως ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τοπικῶν καὶ ἀτμοσφαιρικῶν αἰτιῶν.
3. Μόνον ὁ πολιτισμὸς δύναιται νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἀνάπτυξίν τῆς αὐτομάτου πανώλους, εἴτε ἐνδημικῆς εἴτε ἐπιδημικῆς.
4. Πολλάκις ἡ πανώλης παρουσιάζεται ἐν εἶδη ἐπιδημικῶν νόσων.
5. Ἡ πανώλης διαδίδεται διὰ τοῦ ἀέρος καὶ ὄχι διὰ τῆς ἐπαφῆς: ἐπομένως ἡ πανώλης δὲν εἶναι κολλητικὴ.
6. Τὰ ἐνδύματα, αἱ ἀποσκευαὶ καὶ αἱ πραγματεῖαι διαδίδουσι τὴν πανώλην διὰ τῆς ἐπαφῆς, καὶ δὲν γίνονται εὐραὶ μολύσματός.
7. Μόνον εἰς τοὺς μεμολυσμένους: ἐνεδρεύει τὸ μόλυσμα, καὶ ἐπομένως αὐτοὶ διαδίδουσι τὴν πανώλην διὰ τοῦ ἀέρος.

8. Η περίοδος τῆς ἐπιώσεως τῆς πινώλου; (πρὶν ἀναφανῆ) δὲν ὑπερέβη ποτὲ τὰς ὀκτὼ ἡμέρας.

Καθόσον ἀφορᾷ τὰς ὑγειονομικὰς καθήσεις, τὰ συμπερίσματα ταῦτα εἶναι ἀξιολογώτατα, καὶ δικαιολογοῦσι τὴν ἐντελῆ μεταρρύθμισιν τοῦ ἐπικρατοῦντος ὑγειονομικοῦ συστήματος. Καθότι εἶναι βέβαιον ὅτι, ἂν αἱ πραγματεῖαι δὲν διχιδίδουσι τὴν πινώλην, ἂν τὸ μύλωμα ἐνεδρεύῃ μόνον εἰς τοὺς μεμολυσμένους ἐπιβάτας, ἂν ἡ περίοδος τῆς ἐπιώσεως εἶναι τὸ πολὺ ὀκτὼ ἡμερῶν, πρέπει νὰ δοθῇ ἐλευθέρως κοινωίᾳ εἰς πᾶν πλοῖον ἀφικνούμενον μετὰ ἐννέα ἡμερῶν διάπλουν ἄνευ κρούσματος.

(Ἐκ τῆς Φήμης.)

ΑΝΑΚΑΛΥΨΙΣ.

Πραδόξος ἀνακάλυψις ἐγένετο ἐσχάτως ἐν Γιβραλτῆρα ὁ πρῶτος ἄρχων τῆς πόλεως ἔκαμεν ἐπισκευὰς τινὰς εἰς τὴν οἰκίαν του, καὶ μετ' ὀλίγον οἱ ἐργάται σκάπτοντες ἀνακαλύπτουν ὑπόγειον τινα κοιλότητα. Κινούμενος ἐκ περιεργείας ὁ εἰρημένος ἄρχων ἀπεφάσισε νὰ ριψοκινδυνεύσῃ, καὶ παραλαβὼν μετ' ἑαυτοῦ τινὰς τῶν ἐργατῶν καταβαίνει εἰς τὸ ὑπόγειον.

Καταβάντες τεσσαράκοντα περίπου πόδας ἔφθασαν εἰς στενὴν τινα δίοδον καὶ εἰσῆλθον εἰς εὐρύχωρον σπήλαιον τοῦ ὁποίου οἱ τοῖχοι περιστόλιστοι ἀπὸ σταλακτίας λίθου ἐφαίνοντο πεποικιλμένοι μὲ ἀδάμαντας. Ἐπὶ τῆς ὀροῆς ἐκρέμαντο μακροὶ πολυέλειοι σχηματισμένοι ὡσαύτως ἐκ σταλακτίτου καὶ λάμποντες ὡς ἂν ἦσαν ἀληθεῖς πολύφωτοι λύχνοι. Καταμετῆς τοῦ σπηλαίου ἐκεῖτο ἀνθρώπινος σκελετὸς ἐπακουμβῶν εἰς τὸν βράχον, καὶ πλησίον αὐτοῦ τὰ ὀστά σκύλου τινος, τὰ πάντα ἀπολελιθωμένα. Ἡ οἰκία τοῦ ἄρχοντος, ἣτις εἶναι παμπάλαιος, εἶναι φθορομένη ἀκριβῶς ἐπὶ τούτου τοῦ ὑπογείου.

Τὸ δὲ περιεργότατον εἶναι ὅτι τὸ ὕδωρ πίπτει σταγονηδὸν ἐπὶ τῆς κατωτέρας σιαγόνης τοῦ ἀνθρώπινου σκελετοῦ εἶχεν αὐτόθι κρυσταλλωθῆ ἐν εἶδει πώγωνος. Τὸ κρανίον εἶναι ἀκέραιον καὶ αἱ φλέβαι τοῦ ἀριστεροῦ μέρους τῆς κεφαλῆς διακρίνονται εἰσέτι σαφέστατα. Τὸ μέγιστον μέρος τοῦ σώματος εἶναι ἀπολελιθωμένον, ἀλλ' εἰς τινὰ μέρη τοῦ κρανίου ἀποπεσόντος τοῦ δέρματος τὰ ὀστά φαίνονται στιλπνὰ ὡσάν ἐλεφάντινα. Ἡ ρίς εἶναι ἀκεραία, ἀλλ' ὡς λίθος σκληρὰ οἱ ὀδόντες διετηρήθησαν ἀκριβῶς, αἱ δὲ

κνήμι, οἱ βραχίονες καὶ αἱ μῆροι ἐν μέρει μόνον ὑπάρχουσι. Ἡ μία χεὶρ εἶναι γυρισμένη ὀπισθεν τῆς κεφαλῆς, ἣτις εἶναι ἐστραμένη πρὸς τὸν οὐρανόν.

Μυρίαί εἰκασίαι γίνονται περὶ τῶν αἰτίων ἅτινα ἔφερον αὐτὸς τὸν δυστυχῆ τούτον μετὰ τοῦ κυνός του, διότι οὐδεμία ἐκ παρὰδῶσεως γνῶσις ὑπάρχει περὶ τοῦ ὧς φαίνεται λίαν ἀρχαίου τούτου τυμβωκοῦτος. Ὡς ἐκ τῆς θέσεως ὁμοῦ τοῦ σώματος, εἰκάζεται ὅτι ὁ ἀνθρώπος οὗτος εἶναι δεσμώτης τὸν ὁποῖον ἄρῃσαν ν' ἀποθήκῃ τῆς πείνης μετὰ τοῦ σκύλου του. Τὰ ὀστά τοῦ κυνός εὐρέθησαν πλησιέστατα τοῦ ἀνθρώπινου σκελετοῦ. (Ἐφ. τῶν Συζ.)

Η ΕΝ ΟΣΤΕΝΔΗ ΠΑΡΑΦΡΩΝ.

(Σύνεχεια ἀπὸ τὴν Σελίδα 62.)

Εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ναύτου ὑπῆρξε τότε σκηνὴ θλίψεως καὶ ἀπελπιτίας, τὴν ὁποῖαν χεὶρ ἀνθρώπου ἀρνείται νὰ περιγράψῃ, Ὁ δυστυχῆς ἀνὴρ ἠγέρθη καὶ θεωρακισμένος ἀνδρῖαν, ἐνηγκαλίσθη τὴν γυναῖκα καὶ τὸ τέκνον του καὶ ἠτοιμάσθη μὴδὲν ἀναμείνας, νὰ δοκιμάσῃ τὴν θάλασσαν, τὴν τρομερὰν ἐκείνην θάλασσαν, τὴν ὁποῖαν οὐδ' ἡ πείνη τῆς συζύγου καὶ τοῦ παιδός, οὐδ' ἡ φωνὴ τῶν ἰδίων αὐτοῦ σπλάγγων ἔσχυε νὰ παραστήσῃ πλευστὴν εἰς τὰς ὄψεις του· παρασκευάζετο νὰ ἀγρεύσῃ ἐν τῇ θαλάσῃ τὸ συμφωνηθὲν, νὰ παῖξῃ μετ' αὐτῆς τοὺς κύβους προτιθέμενος τὴν ζωὴν αὐτοῦ, ἀντὶ τοῦ ἐνοικίου, νὰ γεωργήσῃ αὐτὸς τὴν ἄβυσσον διὰ νὰ θερίσῃ τὸν καρπὸν ὁ οἰκοδεσπότης. Εἰς μάτην ἡ γυνὴ ἐπροσπάθει νὰ τὸν ἐμποδίσῃ περιβάλλουσα αὐτὸν μὲ τὰς δύο τῆς χεῖρας . . . ἀπεκρίνετο πρὸς αὐτὴν πάντοτε α ὁ κλητῆρες δὲν ἐξετάζουν τὸν καλὸν ἢ τὸν κακὸν καιρὸν, τὴν δὲ ἔλευσιν τῆς προθεσμίας καὶ τὰς παρεπομένους αὐτῆς ἐπιταγὰς δὲν ἀποτρέπουσιν οὐδ' ἡ βροχὴ, οὐδ' ὁ ἄνεμος, οὐδ' αἱ ἀστραπαὶ καὶ αἱ βρονταὶ . . . ἀνάγκη » ν' ἀναχωρήσω. »

Ἐξῆλθεν : . . ἔκρουσε τὰς θύρας γειτονικῶν τινῶν οἰκιῶν, καὶ περυσθὲς συνέλεξε πέπετε ἢ ἐξ παρατόλους συναγρευτὰς, συνεχομένους ὡς αὐτὸν ἀπὸ τῆς πείνης, οἵτινες ἐθαύμασαν τὴν τόλμην του, ἀλλ' ἠεόλοῦθησαν αὐτοῦ πρώτου ἐξκαταστάντος τὸ κινδυνώδες παράδειγμα, διώκοντες κέρδος ἄδηλον ἀντὶ προφνοῦς καὶ σχεδὸν βεβαίου θανάτου.

Ἴδου πάντες ἐπιβεβηκότες εἰς ἐν ἀπὸ τὰ καλύφη ἐκεῖνα τῶν καρύων, τὰ ὁποῖα καθ' ὑπερβολὴν ὀνομάζουσι πλοῖα ἀλιευτικά, καὶ τὰ ὁποῖα οἱ ἀλιεῖς μισθοῦνται παρὰ τῶν ἐχόντων διὰ νὰ παλαίωσι μετὰ τοῦ Ὀκεανοῦ, σκαφίδια κεχρηγῶτα ὡς αἱ οἰκίαι των, καὶ εἰσδεχόμενα πανταχόθεν τὸ ὕδωρ ὡς ἐκεῖναι τὸν ἄνεμον. Ἴδου πάντες αὐτοὶ ὠλοῦμενοι ἀπὸ ἠρωϊκῆν τύψιν συνειδότος, ἀγαθοῦ, οὗ τινος καὶ μόνου πλουτοῦσιν οἱ πένητες, ἀπὸ τὸ ὑπερβάλλον ἐκεῖνο αἴσθημα τοῦ χρέους τὸ ὁποῖον θέλει καταπλήξῃ τοὺς χρεωκόπους τραπέζιτας, ἀπὸ πίστιν στερεὰν πρὸς τὸ καθῆκον, τὸ ὁποῖον παρίσθησι χάριν τῶν ἄλλων καταφρονητῶν τὸν χάριν ἡμῶν αὐτῶν φοβερὸν θάνατον.

Ἡ δυστυχῆς γυνὴ συνεξῆλθεν μετὰ τοῦ ἀνδρὸς καὶ παρηκολούθει μὲ τὸ βλέμμα τὴν σχέδην ταύτην, ἣτις ἀπῆγε μετ' ἑαυτῆς τὸ τιμιώτερον τὸν ἀγαθὸν της. Τὸ πλοιάριον ἐμακρύνθη ταχέως ἀπὸ τοῦ λιμένος, κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἐαρινῆς ἰσημερίας, καθ' ἣν ἡ θάλασσα ἀγερόχως ὑπερφορμένη φαίνεται τρόπον τινὰ προάγγελος τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος, καὶ ἀπειλεῖ παγκόσμιον καταποντισμόν. Τὰ κύματα ἐπήρχοντο ἐπὶ πλοῖα μετὰ βίας ἀκατασκέτου καὶ ἐφαίνοντο πνέοντα ἐκδίκησιν ὡς νὰ ἐνεπνέοντο δὲ ἀπὸ πνεῦμα πολέμιον, ἀντεκρούοντο ὡς στίφη ἐχθρὰ ἐν μάχῃ συμπλεκόμενα, καὶ ἀνέπεμπον τὸν ἀπὸ τῆς ὀργῆς ἀφρὸν μέχρι τῶν οὐρανοῦ· ἀλλ' ὅταν δὲ ἠτθάνθησαν τὸ πλοιάριον ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν, ὡτανεὶ ἀπετίθεντο τὴν μετ' ἀλλήλων ἔριν, ἐφαίνοντο συμμαχοῦντα καὶ συμπίπτοντα κατὰ τοῦ παρατόλμως διαχωρίζοντος αὐτὰ σκαφιδίου· κατὰ πρώρας δὲ καὶ κατὰ πρῶμνης ἐφορμίντα καὶ πανταχόθεν ἐπικείμενα συνεῖχον τὸ πλοῖον στένον καὶ ἔτοιμον νὰ διαβῆσθῃ. Ὁ ἄνεμος τρόπον τινὰ σύμμαχος τῶν κυμάτων γινόμενος, καὶ τὰ καλώδια ἀνασπῶν καὶ διαβρυγνῶν ἀνέτρεψεν τὸν ἴσθον καὶ ἀφείλετο τὸ ἴστιον θέαμα φοβερὸν, τὰ στοιχεῖα μαχόμενα κατὰ τῶν ἀνθρώπων, πλὴν θέαμα ἐπιθυμητὸν καὶ πολλοῦ ἀντάξιον ἀργυρίου εἰς τινὰς φιλοθεάμινους κυρίας, ἀλλὰ τύχη ἀγαθὴ ἀθέατα εἰς τὴν γυναῖκα τοῦ ναύτου, ἣτις διὰ τὸ ἐπιπροσθῶν ὑψηλῶν καὶ μεγάλων κυμάτων παραπέτασθε, ἐμάντευε διὰ τοῦ λογισμοῦ τὸν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀόρατον κίνδυνον.

Ἐν τούτοις ἡ θάλασσα ἐξωγχοῦτο ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον περὶ τὸ πλοῖον, καὶ ἀνέβραζεν ὡσανεὶ πάντες οἱ δαίμονες ὑπερῦτων πῦρ ὑποβρύχιον ὁ βασιανιστῆρ τῶν ἀμαρτωλῶν

λέβης δὲν ἀναβράζει βιαιότερον. Τὰ κύματα ἀθρόα ὑπερφύοντο ὑπεράνω τῶν πλευρῶν τοῦ πλοίου, καὶ ἐτρενδονίζον κατὰ τῶν ἰσθῶν ἀφροῦ πομφόλυγας, τὰς ὁποῖας ἡ πνοὴ τοῦ ἀνέμου συνήραζε μετὰ τῶν νεφελῶν, ἐπὶ τέλους στίφος κυμάτων μελκνώτερον, βαθυτέρον καὶ βιαιότερον ὄλων τῶν ἄλλων ἐπέπεσεν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ὡς ἐπικηδέιος σινδῶν· καὶ μετ' ὀλίγον φωνὴ ἐπώδυνος ἐξ ψυχοβράχυντων ἠκούσθη ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἐπινικίου ἄιματος, τὸ ὁποῖον ἐψαλλον ὡς ἐν χορῷ τὰ κύματα μετὰ τῶν ἀνέμων.

Τότε τὰ κύματα κατευνάσθησαν κατὰ μικρὸν, ὡς περ ἐξίλεωθέντα μετὰ τὴν ἀθρόωπιν ταύτην θυσίαν, καὶ μετ' ὀλίγων ἡ θάλασσα ἐσκαλεύετο ἡρέμα λευκὴ καὶ λεία ὡς ἀργυροῦφαντος θρόνου.

Ἐν τούτῳ ἡ σύζυγος τοῦ ἀλιέως ἔμεινε πολλὴν ὥραν ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ ἀτενίζουσα εἰς τὸ κατὰ μικρὸν φεύγον τὰ βλέμματά της πλοιάριον, μέχρις οὗ τελευταῖον ἔγεινε ἀφαντος καὶ ἡ ἀνωτάτη αὐτοῦ κορυφὴ μετὰ δὲ ταῦτα ἐπανῆλθεν εἰς τὸν οἶκόν της ἀγνοοῦσα ἢ ταλαίπωρος ὅτι ὀλίγον παρκεῖ τὸ πλοιάριον εἶχε καταποντισθῆ· διὸ καὶ πλήρης ἐλπίδων βλέπουσα τοὺς ἀστέρους ἀναλάμποντας καὶ ἀνέφελον τὸν οὐρανὸν ἀνέμενε τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ συζύγου της.

Ὁ οἰκοδεσπότης ἀνέμενε ὡσαύτως μετὰ δὲ ἡμέρας ὀκτὼ εἰς τὴν θύραν τῆς παρὰ τὸν λιμένα κατοικίας τοῦ ναύτου ἀνεγινώσκετο ἐπιγεγραμμένη ἡ λέξις ἐνοικιάζεται· ἄπνον δὲ νήπιον, εἰς βράχην ἐνεπιτμήμενον, ἔκειτο ἐκθετον παρὰ τὴν θύραν, ἐν τῷ μέσῳ ὀλίγων τινῶν ἐπίπλων, προθεθειμένων εἰς πώλησιν· ὁ θάνατος τοῦ ἐνοικιστοῦ δὲν ἐκρίθη ἱκανὴ τοῦ ἐνοικίου ἐξόφλησις! Τελευταῖον γυνὴ φρενοβλαβῆς ἐκλήθητο ἐπὶ τῆς κρηπίδος τοῦ λιμένος, ἐπ' αὐτοῦ ἐκείνου τοῦ μέρους, ἀπ' οὗ ἡ σύζυγος τοῦ ἀλιέως εἶχεν ἰδεῖν τελευταίαν φορὰν τὸ ἀκάτιον.

Καὶ καθ' ἐκαστὴν ἡμέραν ἡ δυστυχῆς αὕτη γυνὴ περίλυπος καὶ μονυχῆ, ἐπανερχομένη κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν, ἐκλήθητο ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ τόπου, καταφρονούσα καὶ τῆς βροχῆς καὶ τοῦ ἀνέμου, ἅ τινὰ ἐπληττον τὸ πρόσωπόν της, ἀσκεπῆς τὴν κεφαλὴν διὰ νὰ βλέπῃ πανταχόθεν ἐλευθέρως, προσηλοῦσα τοὺς πλήρεις δακρῶν ὀφθαλμοὺς της εἰς τὸ βάθος τοῦ ὀρίζοντος, ἀνερευῶσα τὰ κυλινδρούμενα μέχρι τῆς ἀκτῆς κύματα, καὶ ἀναζητούσα εἰς ἐκάστην αὐτῶν πτυχὴν εἰκόνα προσφιλεῖ, τὴν ὁποῖαν δὲν εἶδεντο νὰ εὕρῃ καὶ τὰ κύματα

τά πρὸ τῶν ποδῶν της ἀνκηθῶντα, ἀπέδιδον εἰς αὐτὴν οὐδὲν ἄλλο, εἰμὴ ἦχον κωφὸν ὁμοιοῦντα τὴν ἡλὴ τῶν στεναγμῶν της. Μετὰ δὲ ταῦτα ἅμα γενομένης αἰθρίας, ἐπανήρχετο κατὰ μόνος εἰς τὴν κοιτίαν της, ἀπὸ τῆς ὁποίας ὄργη λαοῦ, ἦτις κατὰ ταύτην τὴν περίπτωσιν ἦτον ὄργη Θεοῦ, ἀπέτρεψεν πάντα ἐνοικιαστήν. Ὁ ἄρτος, τὸν ὁποῖον ἡ ἐλεημοσύνη τῶν γειτόνων παρεῖχεν εἰς αὐτὴν, παρεπιθετο καθ' ἐκάστην ἑσπέραν ἐπὶ τῆς τραπέζης, καὶ παρασκευάζετο ζωμὸς χάριν ἐκεῖνου ὅστις ἔν ἔμελλε ποτὲ νὰ τὸν φάγη· αὐτὴ δὲ ἀνέμενε πάντοτε ἐκεῖνον ὅστις δὲν ἔμελλε ποτὲ νὰ ἐπακίεθῃ.

Ἄλλοτε, ὅταν ἡ νέα κῆτη Νιόβη ἕστατο κατέναντι τῆς θαλάσσης, ἂν τυχὸν εἶδλεπε πλοῖον ἐκεῖθεν διαβαῖνον, ἐφαίνετο μετεωριζομένη ἐξ ἐλπίδων, καὶ τὰ βλέμματά της ἀνεζήτουν τὸν φίλτατον σύζυγον μεταξὺ τῶν ἀποτελούντων τὸ πλήρωμα ναυτῶν ἐξέτεινε τὰς χεῖράς της, ἐκίνει τὸ χειρῶμακτρον, ἐξέπεμπε φωνὰς εἰς τὸν ἀέρα, καὶ κερηκολοῦθε τὸ πλεῖον μέχρι τοῦ ὀρηκτηρίου. Ἐκεῖ ἀνεζήτη μετὰ τῶν ναυτῶν τὸ ἀντικείμενον τῶν ἐρευνητῶν της, ἐλάμβανεν ἕνα ἐξ αὐτῶν ἀντὶ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς καὶ τὸν ὠδήγει εἰς τὸν οἶκόν της. Ἀνεκφραστον εἶναι τὸ πρὸς τὴν δυστυχῆ ταύτην φρενήρη ἄρον σέβας τῶν ναυτικῶν τούτων, αἵτινες μετ' ὀρθοσκευτικῆν τῶ ὅτι εὐλάβειαν, ἐπροσπάθουν νὰ μὴ ταραξῶσι τὴν πλάνην της, συνειθύνοντες μετ' αὐτῆς τὸ παρεσκευασμένον δεῖπνον τοῦ ὁποίου ἐπλήρουν τὴν τιμὴν.

Ἐν τοσοῦτῳ, ὅταν ἡ αὐτὴ μετέβη χάριν τῶν λουτρῶν εἰς τὴν Ὀστένδην, ἐκρίθη σκανδαλώδης ἡ διαγωγὴ γυναικός, ἦτις μετέλλασεν ἀδικόπως σύζυγον, λαμβάνων καθ' ἡμέραν ἕνα ἐκ τῶν ζώντων ἀντὶ τοῦ τελευταίου ἰδικοῦ της. Ἡ φρενοβλαθὴς ἐφυλακίσθη καὶ πρὸ ὀλίγου ἐτελεύτησεν ἐν τῇ φυλακῇ ὑπὸ φλογιστικοῦ πυρετοῦ. Ἡ αὐτὴ ἀνεχώρησε καὶ ἡ φρενοβλαθὴς ἀπελύθη πάλιν τὴν πρώτην δὲ τῆς ἀπολύσεως της ἡμέραν, πρῶτον ἔργον τῆς ἐλευθερίας της ὑπῆρξε τὸ νὰ καθήσῃ εἰς τὸ χεῖλος τοῦ λιμένος ἐπὶ τῆς συνήθους θέσεως, καὶ νὰ βλέπῃ πάντοτε πρὸς τὸν ὠκεανόν. Ἦτον νύξ, ἡ θαλάσσα τραχεῖα καὶ ὁ οὐρανὸς νεφελώδης καὶ φοβερὸς ὡς τὴν ἡμέραν τῆς χηρείας της. . . . Τὰ βλέμματά της ἀνεκάλυψαν πλοῖον ἠγκλωμένον πρὸς αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ μέρος, ὅπου ἔπαυσε νὰ βλέπῃ τὸ φέρον ποτὲ τὸν σύζυγόν της. . . . Τότε ἡ ἀπάτη ἦτις κατεῖχε τὰς αἰσθήσεις της ἔγινεν ἰσχυροτέρα κατέναντι τοῦ θεάματος τούτου. . .

. . . Ἡ ὁμοίότης τοῦ κινδύνου καταστρέφουσα τὴν περὶ τὸν χρόνον ἀπάτην ἐνόησεν ἐπιμᾶλλον τὴν πλάνην της. Οἱ ὀρθολογοὶ της διετάλησαν, τὸ στόμα της ἠνεώθη, οἱ χεῖρές της ἐξετάθησαν ἐπὶ τὰ πρόσω. Ἐπειδὴ ὁμως τὸ πλοῖον ἐπ' ἀγκύρας ὄν ἔμεινεν ἀκίνητον καὶ δὲν ἤρχετο πρὸς αὐτὴν, δεινὴ κρίσις συνέσχε καὶ συνετάραξε οὐ μόνον τὴν ὑπαρξίν τῆν γυναικὸς ταύτης. Ἐνέμεινεν ὅτι ἀκούει φωνὴν κλαοῦσαν αὐτὴν, ὅτι βλέπει φάντασμα ἐκτεῖνον πρὸς αὐτὴν τὰς χεῖρας, καὶ ἠθέλησε νὰ βαδίσῃ πρὸς αὐτὸ. . . . Τότε ἀφῆκε φωνὴν μεγάλην, ἔβριψεν ἑαυτὴν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ μετὰ ταῦτα ἐδράμαε πρὸς τὸ πλοῖον. Ἡ ὄρα ἦτο προχωρημένη, ἡ νύξ ζορώδης, ὁ καιρὸς κακὸς, ἡ παρακλίς ἐρήμη, καὶ ἠμπόρευσε νὰ προχωρήσῃ ἀνεμπόδιτως βαδίζουσα ἐπὶ τὰ πρόσω πρὸς τὸ βάλος τῆς θαλάσσης, μέχρις οὗ τέλος συγκαλυφθεῖτα ὑπὸ τῶν ὑδάτων ἔγινεν ἄφαντος.

Εἰσέτι φαίνεται ὁ οἶκος τῆς φρενοβλαθοῦς τῆς Ὀστένδης παρὰ τὸ ξενοδοχεῖον τῶν λουτρῶν (Bath hôtel)· εἰ ὑπερέται τοῦ καταστήματος τούτου τὴν δεικνύουσαν εἰς τοὺς ξένους. . . . ἀκόμη δὲν ἐνοικιάσθη. (Fraser's Magazine) Β.

ΤΑΧΥΓΡΑΦΙΑ

Διὰ τῆς μεθόδου ταύτης ἀντιγράφονται ταχέως, συντόμως, καὶ εἰς μικρὸν τόπου διάστημα λόγοι καὶ διηγήσεις. Ἄν καὶ ἡ ἐφεύρεσις τῶν γραμμάτων παρέπεμψεν εἰς τὰς πορρωτέρω γενεὰς τὰ μνημεῖα τῆς ἀνθρωπίνης σοφίας, πόσαι ἐκφωνήσεις, πόσα πατριωτισμοῦ καὶ ἠθικῆς μαθήματα ἤθελον μείνει κεκαλυμμένα εἰς βαθεὰ σκότη, ἂν ἡ ταχυγραφία δὲν τὰ διέσωζεν; Ὁ ἐνεργητικὸς τοῦ ἀνθρώπου νοῦς δὲν ὑπέφερε νὰ στερῆται τοὺς καρποὺς τοῦ πνεύματος· ἀλλ' ἀνεξάντλητος εἰς ἐπινοίας, ἐφεῦρε τὸν ἐπινοητὴν τὸν τρόπον διὰ τὸς μεταδῶν ἀφάρτους εἰς τοὺς μεταγενεστέρους.

Τινὲς νομίζουν ὅτι ἡ ταχυγραφία ὑπῆρχεν ἀνάγκη εἰς τὴν Αἴγυπτον, καὶ θεωροῦν τὰ ἰερογλυφικὰ ὡς τὰ στοιχεῖα αὐτῆς τῆς μεθόδου. Αὐτὰ ὁμως ἐχρησίμευσον κυρίως ὡς σύμβολα, τὰ ὁποῖα μετὰ εἰκόνας ἰδιοτήτων φυσικῶν παρέστασαν τὰ ἠθικὰ ὄντα, καὶ ὡς μυστικογραφία, ὑπὸ τὸ κάλυμμα

τῆς ὁποίας διατηροῦντο κεκρυμμένα θρησκείας, ἱατρικῆς καὶ ἠθικῆς· παραγγέλματα Διὸς ἢ Ἰσραητικῆς τυραννίας ἐντυπώσονται νὰ κρατῆ τὴν λαὸν εἰς τὰ σκοτῆ τῆς ἀμαθείας, ἀποτριμύουσα εἰς ἐαυτὴν πᾶσιν γνώσιν καὶ πᾶσιν ὀφίλειαν.

Ἄλλ' ἡ Ἑλλὰς, ἦτις ὑπῆρξεν ἡ κρηπίς τῆς σοφίας, εἶδε πρῶτη, κατὰ τὴν μακρυαίαν τοῦ Λεωτερίου, ταχυγράφου, καὶ στενογράφου, μάλιστα ὁ Πλοῦταρχος ὁμιλεῖ περὶ τῶν σημείων, διὰ τῶν ὁποίων ὁ εὐφραδέστατος Ξενοφὼν ἀντέγραφε τὰ οὐράκια τοῦ διδασκάλου τοῦ ἀποφθίγματος.

Εἰς δὲ τὴν Ρώμην ἡ στενογραφία δὲν ἔγινεν γνωστὴ εἰμὴ ἐπὶ τῆς λαμπρᾶς Ὑπατίας τοῦ Κικέρωνος. Τὸ βιβλίον ὁ ἀπελευθερὸς του ἐπιβλήθη νὰ φιλῆσῃ τὰ ἀριουργήματα τοῦ πατρὸς τῆς ταπεινῆς, τὰ ἀρροῦντα τὴν πολυθρόνητον τοῦ Κικελίνα συνωμοστῆν, ἐπρόσταξε πρῶτος εἰς τοῦτο τὸ μέσον μ' ὄλον ὅτι Πάυλος ὁ Διάκονος τὴν μὲν τιμὴν τῆς ἐφευρέσεως τῶν 1100 στοιχείων τῆ, Ρωμαϊκῆς ταχυγραφίας ἀπένεμε εἰς τὸν ἔννονον, καὶ μόνην τὴν τελειοποίησιν τῆς εἰς τὸν Τύβριον.

Τοὺς μετεωριζομένους τὴν τέχνην ταύτην ἐκάλουον μεταταῦτα Κοιρσοφοὶ (ταχυδρομοὶ). Ἄλλ' ὅταν ὁ Χριστιανισμὸς ἐξέτεινε τὰς ἐργασίας του εἰς τὴν Ἀσιακὴν Εὐρώπην, ἀνομιάζθησαν καὶ Νοτάριοι (μνημόνες), τῶν ὁποίων ἐπάγγελμα ἦτο νὰ ἀντιγράφωσι τὰς ὁμιλίας, διὰ τῶν ὁποίων οἱ Ἐπίσκοποι καὶ οἱ Ἱεροκήρυκες ἐρμηνεύουσι τὰς ὑψηλὰς τοῦ Εὐαγγελίου ἀληθείας, ὡς καὶ οἱ Ράββινοι μετεχειρίθησαν ἐν εἰδὶ βραχυγραφίας, αἰνετούμενοι δι' ἐνὸς μόνου συμφώνου λέξιν ὀλοκλήρον.

Σαμουὴλ Τέιλωρ πολίτης Ἀγγλος ὠφελήθη ἀπὸ τὰ 1100 τῶν Ρωμαίων σημεία, καὶ κατετάθη περίφημος εἰς τὴν στενογραφίαν. Ὁ δὲ Γάλλος Θ Βερτέν μετέφημωσεν αὐτὴν εἰς τὴν γλώσσάν του συντέμων καὶ βραχύνων τὰς λέξεις.

Ἡ τελειοποίησις ὁμως καὶ ἡ διάδοσις αὐτῆς τῆς μεθόδου χρωστέεται κυρίως εἰς τοὺς ἐφημεριδογράφους· διότι δι' αὐτῆς καὶ μίνης δύνανται νὰ δημοσιεύωσιν ἀπαραλλάκτως τὸ κείμενον τῶν Ῥητορικῶν ὁμιλιῶν τῶν ἐκφωνουμένων εἰς τὰς νομοθετικὰς συνελεύσεις.

Ἄλλ' αὐτὴ θέλει τελειοποιηθῆ ἔτι μᾶλλον ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας, ὡς πατρικῆ των κληρονομία, ὅταν νόμιμοι καὶ φιλελευθεροὶ βουλαὶ συγκροτηθῶσι ἀπὸ ἀξίους Ἀντιπρο-

σώτους, ἐξασκήτωσι τὴν ἐπιδειξιότητα τῶν γραμματέων· καὶ ἡ ταχυγραφία, ἦτις διεφύλαξε τὰ ἀριετα ἀπομνημονεύματα τοῦ θειοτάτου ἀνδρὸς, ὅς τις κατέβαθεν ἀπὸ τοὺς Οὐρανούς, τὴν ἀρετὴν, καὶ διὰ τὴν ἀρετὴν ἀπέθανε, θέλει χρησιμεύσει εἰς διατήρησιν τῶν Ῥητορικῶν ἀριουργημάτων τῶν μελλόντων Δημοσθενῶν, Δισχιλῶν, καὶ Ἰσοκρατῶν αἵτινες ὑπερκασιζόμενοι τὰ δικαιώματα τῆς πατρίδος των μετὰ γενναίτητα θέλουσιν λάμψει, ὡς ἐκεῖνοι, εἰς τὴν ἄπειρον ἔκτασιν τῶν αἰώνων. Τ.

ΟΙ ΤΡΙΑΝΤΑ ΤΥΡΑΝΝΟΙ.

Οὗτοι ἔβησαν τρεῖς χιλιᾶδας σωματοφύλακας, καὶ ἐπιπόδιαν τὰ ὄπλα εἰς τοὺς ἄλλους. Ἐκατάτρεξαν καὶ ἐφύβησαν τοὺς πλουσίους ἐδήμωσαν τὰ ὑπάρχοντά των, τὰ ὁποῖα ἐμοίρουν συνκλήθως. Πρῶτοι τούτων ἦσαν ὁ Κριτίκας καὶ ὁ Θηραμένης· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Θηραμένης ἐδυσχεραστῆτο εἰς τὴν σκληρότητα τοῦ Κριτίου, οὗτος εὗρηκε τρόπον καὶ τὴν ἐφόνευσεν. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Θηραμένου, οἱ τύραννοι μετεχειρίθησαν πολὰ κακά. Οἱ τῆς δουλείας ἐχθροὶ, ὅσοι διὰ τὸ ἀξίωμα, ἢ διὰ τὸν πλοῦτον ἐφοβοῦντο, ἔφυγαν. Ἐνας ἀπὸ αὐτοὺς ἦταν καὶ ὁ Θρασύβουλος. Οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐπρόσταξαν μετὰ ψήφισμα, κάμματα Ἑλληνικὴ πύλις νὰ μὴ δεχθῇ τοὺς φυγάδας. Οἱ Μεγαρεῖς, ὁμως καὶ οἱ Θηβαῖοι δὲν ὑπήκουσαν εἰς τοῦτο τὸ ἀπάνθρωπον ψήφισμα. Οἱ Θηβαῖοι μάλιστα ἐκήρυξαν, ὅτι θέλει παιδευθῆ, ὅποιος δὲν δώσῃ βοήθειαν εἰς Ἀθηναίων φυγάδα, εἰς καιρὸν ἀνάγκης. Ὁ Συρακούσιος Ῥήτωρ Λυσίας ἐβόησε περὶ τακοσίους μετὰ ἰδίαν του ἔξοδον πρὸς ἐλευθερίαν τῆς κοινῆς μητροῦς τῆς Ῥητορείας. Μετὰ ταύτην τὴν βοήθειαν, καὶ μετὰ τοὺς λοιποὺς φυγάδας ἔβαλε σκοπὸν ὁ Θρασύβουλος νὰ ἐλευθερώσῃ τὰς Ἀθήνας. Ἐπολέμησε μετὰ τοὺς τριάκοντα, καὶ εἰς ταύτην τὴν μάχην ἐφονεύθη Κριτίκας, καὶ οἱ τριάκοντα ἔφυγαν εἰς τὴν Ἐλευσίνα.

Οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐστράτευσαν κατὰ τοῦ Θρασυβούλου, ἀλλ' ὁ βασιλεὺς Περικλῆς ἐυπλαγχνίσθη τὴν πρότερον ἀκμάζουσαν πόλιν τῶν Ἀθηναίων, οἱ τριάκοντα ἐρροεύθησαν, καὶ οἱ φυγάδες ἐστράφησαν εἰς τὴν πατρίδα. Ὁ Θρασύβουλος ἔκχευε ψήφισμα νὰ λησμονηθῶσι τὰ περασμένα καὶ αἱ Ἀθηναῖοι τότε ἔγινον προτότυπον σοφῆς καὶ εὐγενοῦς πολιτικῆς. Ὁ Θρασύβουλος ἐτελείωσε τὸ ἔργον του, ἀποκαταστήσας τοὺς ἀρχαίους νόμους, καὶ τοὺς τρόπους τῆς ἐκλογῆς, οἱ ὁποῖοι ἐσυνεῖχοντο πρὶν κυριεύθῃ ἡ πόλις.

ΤΑ ΤΕΚΝΑ.

Τί καλὰ παραδείγματα ἔχουμε τῆς φιλοστοργίας τῶν τέκνων πρὸς τοὺς γονεῖς, ὅταν βλέπουμε, εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ῥώμης, ὅτι δύο κόραι, κατὰ διαφόρους καιροὺς, ἔθρεψαν μὲ τὸ γάλα των, ἢ μία τὴν πατέρα, καὶ ἡ ἄλλη τὴν μητέρα, οἱ ὅποιοι ἦσαν καταδικασμένοι ν' ἀποθάνωσι τῆς πείνας!

Ἡ πατρικὴ ἐξουσία, ἐπειδὴ ἐγεννήθη ἀπὸ τὴν χρεῖαν, καὶ ἐφυλάχθη ἀπὸ τὴν φιλοστοργίαν, κάμνει τὸν πατέρα κεφαλὴν καὶ ἄρχοντα τῆς οἰκογενείας· καὶ τοῦτο εἶναι πάσης κοινωνίας τὸ θεμέλιον. Τοιαύτη ἐξουσία ὡς φυσικὴ, εἶναι δοσμένη ἀπὸ τὸν Θεόν, καὶ ἀκολούθως, ἢ πρὸς τοὺς γονεῖς ἀγάπη καὶ τὸ σέβας εἶναι ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ.

Ἀπὸ τὴν υἱικὴν ἀγάπην γεννᾶται ἡ ἀδελφικὴ. Ὁ ἀδελφὸς εἶναι φίλος δοσμένος ἀπὸ τὴν φύσιν. Πίστης λύπης ἄξιος εἶναι, ὅποιος δὲν γνωρίζει τοῦτο τὸ πολύτιμον δῶρον! Ἡμποροῦμεν νὰ εὐρωμεν πιστότερον φίλον ἀπὸ τὸν ἀδελφόν, διὰ νὰ ἀποθέτωμεν εἰς αὐτὸν τοὺς διαλογισμούς μας; Οἱ πρεσβύτεροι ἀδελφοὶ ἔχουν τὰ χρέη τοῦ πατρὸς, καὶ οἱ μικρότεροι τὰ χρέη τοῦ υἱοῦ. Πρέπει λοιπὸν νὰ στηρίζωνται ἀμοιβαίως εἰς τὸν δρόμον τῆς ζωῆς.

ΔΙΑΦΟΡΑ.

Τὸ ἐν Παρισίοις *Βασιλικὸν Τυπογραφεῖον* περιέχει πεντήκοντα ἑξ εἰδῶν ἀνατολικούς τύπους.—ὅλα τὰ γνωστὰ ἀλφάβητα τῶν διαφόρων ἐθνῶν τῆς Ἀσίας, παλαιὰ τε καὶ νεώτερα, εὐρίσκονται εἰς αὐτό. Ἀναλίσκουν δὲ κατ' ἔτος εἰς τὸ τυπογραφεῖον τοῦτο ἀπὸ ὀγδοήκοντα χιλιάδας δεσμίδων χαρτίου· καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν τακτικῶς ἐνασχολουμένων ἐργατῶν εἶναι ἀπὸ τριηκοσίου πεντήκοντα ἕως τετρακοσίου πεντήκοντα.

ΕΠΑΜΙΝΩΝΔΑ ΤΕΛΕΥΤΗ.

Ὁ Ἐπαμινώνας μετὰ τὴν ἐν Μαντινείᾳ μάχην μὲ μεγίστην γενναϊότητα ἐτελεύτησε. Διότι πληγωμένος καιρίως καὶ φέρων ἔτι τὸ θανατηφόρον δόρυ ἐπροσκάλεσε πρῶτον τὸν ὑπασπιστὴν του καὶ τὸν ἠρώτησεν ἂν δίδωσεν τὴν ἀσπίδα; Παρουσιάσαντος δὲ τοῦ ὑπασπιστοῦ αὐτὴν ἐνώπιόν του, πάλιν ἐπηρώτησε ποῖοι ἐνίκησαν; ἀποκριθέντος δὲ

ὅτι οἱ Βοιωτοὶ ἐνίκησαν, α καιρὸς εἶναι, εἶπε, νὰ ἀποθάνω! » καὶ ἐπρόσταξε νὰ τοῦ ἐκσπάσουν τὸ δόρυ, καὶ ἀμέσως ἐτελεύτησε μὲ μεγίστην ἀταραξίαν.

— Ὁ ἄνθρωπος πρέπει μάλιστα νὰ φυλάττηται καὶ νὰ προσέχη, νὰ μὴν ὀμιλῇ κακῶς περὶ τῶν ἀπόντων, μῆτε νὰ τοὺς ὑβρίζῃ ἢ νὰ τοὺς ἀτιμάζῃ, μῆτε νὰ τοὺς διαβάλλῃ ἢ νὰ τοὺς συκοφαντῇ· διότι ὅστις κατακρίνει τὸν ἀπόντα φίλον καὶ δὲν τὸν ὑπερασπίζει ὅταν ἄλλος τὸν κατηγορῇ· ὅστις ζητεῖ νὰ κάμῃ τὸν ἄλλον ἀξιογέλαστον εἰς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ πλάττει ψεύματα διὰ νὰ ἀμαυρώτῃ τὴν φήμην του· ὅστις δὲν δύναται νὰ σιωπᾷ τὰ ξένα σφάλματα καὶ νὰ κρύπτῃ ἀπόρρητα, οὗτος εἶναι ποιηρὸς καὶ ἀχρεῖος, τὸν ὅποιον ἀπόφευγέ τον ὡς λυμῶνα.

Ὅ,τι κάμνει τις εὐρίσκει.

Ἐκάλεσέ ποτε ἀλώπηξ τὸν πελαργὸν εἰς τὸ δεῖπνον· καὶ παρέθηκεν εἰς αὐτὸν φακκῆς εἰς ἓν πινάκιον πλατῦ. καὶ ὁ πελαργὸς μὲ τὴν μακρὰν του μύτην δὲν ἐδύνατο νὰ φάγῃ· ἀλλὰ πρὸς εὐχαρίστησιν, ἐκάλεσε καὶ ὁ πελαργὸς τὴν ἀλώπεκα καὶ τῇ παρέστῃσε βρασμένας φακκᾶς, εἰς στενὴν χύτραν· καὶ αὐτὸς μὲν ἔβαλε μέσα τὴν μύτην του, καὶ ἔτρωγεν· ἡ δὲ ἀλώπηξ ἔληχε μόνον τὸ χεῖλος τῆς χύτρας.

Ὅστις προσμένει νὰ εὐτυχήσῃ ἀπὸ τὴν δυστυχίαν τοῦ ἄλλου μένει γελασμένος.

Ἦτον ποτέ τις ὄνος ἄβρωστος, καὶ διεδόθη λόγος, ὅτι ὀγλίγωρα ἀποθνήσκει· ὅταν συνηθροίσθησαν οἱ κύνες, καὶ οἱ λύκοι, πρὸς ἐπίσκεψίν του καὶ ἠρώτησαν ἔξωθεν τὸν υἱόν του, πῶς εὐρίσκειτο ὁ πατήρ του εἰς τὴν ὑγίαν του; καὶ ἐκεῖνος ἀπεκρίθη πρὸς αὐτούς· καλῆτερα ἀφ' ὅ, τι σεῖς θέλετε.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Βιογραφικὴ σημειώσεσι τοῦ Σιλοῦτου Πελλίκου. Σελίς 65.— Ἐλέφαντος κνηγεσία. 67.— Φιλολογικά. Ἡ πόλις Σαλαμίς. 69.— Ἀνέκδοτον ἐπὶ Μουράτ-βεῖ Ἀυτοκράτορος Αἰγύπτου. 71.— Ἀνέκδοτον περὶ φυλαναγωγίας. 72.— Ἡθικὴ κατάστασις τῆς Ἑλλάδος. 73.— Περὶ Πανώλης. 75.— Ἀνακάλυψις ἐν Γιβραλτῆρα. Ἡ ἐν Ὀστένδῃ Παράφρων. 76.— Ταχυγραφία. 78.— Οἱ τριάντα τύφρανοι. 79.—